

**Ўзбекистон пахтаси ва
тўқимачилик саноатининг
жаҳон бозоридаги ўрни янада
муштаҳкамланмоқда**
(8, 9-бетларда ўқинг).

**Хусусий тадбиркорликни
ривожлантиришда банклар иштироки.....5**

**«Ижтимоий фикр»: банк тизимидаги
изчил ислохотларнинг амалий самараси.....6,7**

БАНК АХБОРОТНОМАНИ

Банк ходимлари, ишбилармонлар ва тадбиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

№ 42 (1013), 2015 йил 22 октябрь

www.banknews.uz

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси тўғрисида АХБОРОТ

2015 йил 19 октябрда Вазирлар Маҳкамасининг жорий йилнинг 9 ойида республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримов томонидан шу йил 16 январда республика Ҳукуматининг мажлисида белгилаб берилган 2015 йилги иқтисодий дастурнинг энг муҳим йўналишлари ва устувор вазифалари амалга оширилишини таҳлил қилишга бағишланган мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисида мамлакатни ривожлантиришнинг асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари ҳамда ислохотларни янада чуқурлаштириш ва иқтисодиётни таркибий қайта ўзгартириш, саноат тармоқларини техник янгилаш ва диверсификациялаш, муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмасини жадал ривожлантириш, шу асосда мамлакат иқтисодиётининг рақобатбардошлигини ошириш ва маҳаллий ишлаб чиқарувчиларнинг жаҳон бозорларидаги мавқеини муштаҳкамлаш юзасидан амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг натижалари ҳар томонлама кўриб чиқилди ва чуқур таҳлил қилинди.

Аҳоли бандлигини таъминлаш, одамларнинг фаровонлигини, турмуши сифати ва даражасини ошириш масалалари ҳам мажлис қатнашчиларининг диққат-эътибори марказида бўлди.

Бугунги кунда бутун жаҳонда ривожланишнинг «ўзбек модели» сифатида эътироф этилган машҳур беш тамойилга асосланган чуқур ва пухта ўйланган стратегияни изчил ва аниқ мақсадни кўзлаб амалга ошириш туфайли жаҳонда давом этаётган иқтисодий инқирозга қарамай, Ўзбекистонда макроиқтисодий барқарорлик ва иқтисодий ўсишнинг юқори суръатлари таъминланаётганлиги қайд этилди.

(Давоми 2-бетда).

Банк тизими: асосий кўрсаткичларнинг ўсиш суръати сақланиб қолмоқда

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкида банк тизимининг 2015 йилнинг 9 ойидаги фаолияти якунлари ва мамлакатимиз Президенти Ислоҳ Каримов томонидан Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил 16 январдаги мажлисида белгилаб берилган 2015 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим йўналишлари ва устувор вазифалари ижроси ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 19 октябрдаги йиғилишида банк тизими олдига қўйилган долзарб вазифаларнинг муҳокама-сига бағишланган кенгайтирилган Бошқарув мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисни Марказий банк раиси Файзулла Муллажонов бошқарди.

Қайд этилдики, ҳисобот даврида Марказий банкнинг пул-кредит сиёсати 2015 йил учун мўлжалланган макроиқтисодий кўрсаткичларнинг бажарилишига, мамлакатимиз Президентининг банк тизимини янада ислоҳ қилиш, унинг барқарорлигини ошириш ҳамда юқори халқаро рейтинг кўрсаткичларига эришишга қаратилган фармон ва қарорларида белги-ланган вазифаларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашга қаратилди.

2015 йилнинг 9 ойида мамлакатимиз банк тизимининг капиталлашув даражасини ошириш, унинг ликвидлигини янада муштаҳкамлаш, барқарорлигини кучайтириш борасида тизимли чора-тад-

бирлар амалга оширилди.

Натижада банк тизимида эришилган кўрсаткичлар нафақат халқаро умумқабул қилинган меъёрларга, балки айрим йўналишлар бўйича ундан ҳам юқори кўрсаткичларга эришилди.

Хусусан, бугунги кунда банк тизими капиталининг етарли-лик даражаси 23,9 фоизни

ташkil этиб, у халқаро банк назорати бўйича Базель кўмитаси томонидан 8 фоиз қилиб белгиланган талабга нисбатан қарийб 3 баробар зиёддир. 2015 йилнинг 1 октябр ҳолатига кўра, банкларнинг умумий капитали 7,4 трлн. сўмдан ошиб кетди (1-диаграмма).

(Давоми 4-бетда).

Хорижий инвестицияларни жалб қилишдаги қулайликлар

иқтисодиётимиз тармоқлари ривожига хизмат қилмоқда

Халқ банки биносида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси, Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, Савдо-саноат палатаси ҳамда тижорат банклари ҳамкорлигида тадбиркорлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари учун мамлакатимиз банк тизимида хорижий инвестициялар учун яратилган муҳит ва уни янада такомиллаштириш

борасида олиб борилаётган ишларга бағишланган анжуман ташкил этилди.

Тадбирда қайд этилишича, мамлакатимиз банк тизими томонидан инвестициялар жалб қилиш учун яратилган қулай муҳит туфайли иқтисодиётимиз тармоқларига киритилган инвестициялар ҳажми 100 млрд. АҚШ долларидан ортиқни ташкил этаётган бўлса, шундан 35 млрд. доллари тўғридан-тўғри инвести-

циялардир. Барча хорижий инвесторлар ҳамда улар томонидан киритилган инвестициялар республикада қонун асосида қафолатланган ва ҳимоя қилинган. Мамлакатимиз иқтисодиётининг жадал ўсиши, сиёсий, молиявий ва банк тизимининг барқарорлиги чет эл молия институтлари ва нуфузли халқаро банклар томонидан Ўзбекистон банк тизими-га ўз инвестицияларини киритишга бўлган қизиқишини оширмоқда. Шу

билан бирга, республикаимизнинг табиий ресурсларга бойлиги, катта ақлий салоҳият ва етарли ишчи кучига эгаллиги ҳам бу борада муҳим омил бўлмоқда.

Бугунги кунда мамлакатимизда яратилган қулай инвестиция муҳити натижасида республикаимиз банк хизматлари бозорида бешта хорижий капитал иштирокидаги банклар самарали фаолият юритмоқда.

(Давоми 3-бетда).

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН КУРСИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2015 йил 20 октябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан куйидаги қийматини белгиллади:*)

1 Австралия доллари	1937,39	1 Канада доллари	2061,49	1 Норвегия кронаси	329,06	1 евро	3039,59
1 Англия фунт стерлинги	4112,10	1 Хитой юани	418,77	1 Польша злотийси	714,23	10 Жанубий Корея вони	23,73
1 Дания кронаси	405,64	1 Кувайт динари	8830,19	1 Сингапур доллари	1926,55	10 Япония иенаси	223,09
1 БАА дирҳами	725,22	1 Россия рубли	43,41	1 СДР	3763,32	*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.	
1 АҚШ доллари	2663,45	1 Украина гривнаси	125,06	1 Туркия лираси	920,69		
1 Миср фунти	331,69	100 Ливан фунти	177,09	1 Швеция кронаси	323,24		
1 Исландия кронаси	21,38	1 Малайзия ринггити	632,57	1 Швейцария франки	2791,88		

Айрим хорижий валюталарнинг ўтган ҳафтага солиштира кўрсаткичи: 1 USD ▲ 2663,45 – (2649,22) | 1 EUR ▲ 3039,59 – (2981,01) | 1 GBP ▲ 4112,10 – (4060,99) | 10 JPY ▲ 223,09 – (220,47)

YAKUNLAR

Ўзбекистон Республикаси

Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси тўғрисида

АХБОРОТ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Мамлакатимиз бугунги кунда иқтисодий жадал ривожланаётган давлатлар орасида жаҳонда бешинчи ўринни эгаллаб турганлиги ва бу халқаро ҳамжамият ва халқаро молия институтлари томонидан муносиб равишда юқори баҳоланмоқда. Жорий йилнинг 9 ойи якунлари бўйича мамлакатнинг ялпи ички маҳсулоти 8,0 фоизга ўсди. Давлат бюджети профицит билан ижро этилди. Инфляция даражаси прогноз параметрлардан ошмади.

Айниқса, қишлоқ жойларда маҳаллий истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни, хизматлар ва сервис соҳасини ривожлантиришни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, шунингдек, ички талабни мувозанатли рағбатлантириш чора-тадбирлари амалга оширилишини давом эттириш истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ҳажмлари – 10,1 фоизга, чакана товар айланмаси – 15,0 фоизга ва хизматлар кўрсатиш – 12,9 фоизга ўсишига қўмаклашди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳажмлари ўсиши 6,6 фоизга таъминланди. Жорий йилдаги ноқулай об-ҳаво шароитларига қарамай, деҳқонларнинг фидокорона меҳнати ва омилкорлиги туфайли қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг мўл ҳосили етиштирилди ва йиғиб олинди. Қишлоқнинг қиёфасини тубдан яхшилаш чоралари фаол амалга оширилмоқда, янги қишлоқ массивлари қурилишида замонавий намунавий лойиҳалар бўйича 9,3 мингта яқка тартибдаги уй-жой фойдаланишга топширилди.

Хусусий мулкни, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш юзасидан қабул қилинган чора-тадбирлар дастурини изчил амалга ошириш кичик бизнеснинг 21,4 мингта ёки 2014 йилнинг шу давридагига қараганда 6,0 фоиз кўп янги субъектини ташкил этишга қўмаклашди. Кичик бизнес субъектларига давлат мулкнинг 17,8 мингта фойдаланилмаётган объектлари ижарага берилди, умумий суммаси 9,6 триллион сўм банк кредитлари ва микрокредитлар ажратилди. Натижада саноат ишлаб чиқаришида, инвестицияларда, экспортда ва аҳоли бандлигида кичик бизнеснинг улуши ва роли узлуксиз ўсишни таъминланмоқда.

Аҳоли турмуши сифати ва даражасини янада ошириш йўли давом эттирилди. 748,7 мингта янги иш ўринлари, шу жумладан, қишлоқ жойларда 451,6 мингта янги иш ўрни ташкил этилди. Жорий йилнинг 1 сентябридан бошлаб бюджет соҳаси ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар, нафақалар ва стипендиялар миқдорлари 1,1 маротаба оширилди. «Кексаларни эъзозлаш йили» Давлат дастури доирасида кексаларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва уларни ижтимоий муҳофаза қилишни кучайтириш тадбирларини амалга ошириш давом эттирилмоқда, ушбу тадбирларни молиялаштиришга барча манбалар ҳисобидан 2,0 триллион сўмдан кўпроқ маблағ йўналтирилди.

Мажлисининг кун тартибдаги масалаларни муҳокама қилиш давомида 2015 йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг прогноз параметрларига ва уни диверсификациялашга сўзсиз эришишни таъминлаш, шунингдек, 2016 йилда иқтисодиёт тармоқларининг барқарор ри-

вожланиши учун мустаҳкам асос яратиш юзасидан қўшимча чора-тадбирларни ишлаб чиқишга алоҳида эътибор қаратилди. Саноат тармоқларини ривожлантириш, диверсификациялаш ва модернизациялаш бора-сида қўрилаётган дастурий чора-тадбирлар саноат ишлаб чиқариши ҳажмларининг 7,3 фоизга ўсишини таъминлаганлиги қайд этилди.

Вазирлар Маҳкамасининг комплекслари, вазирликлар, идоралар, хўжалик бирлашмалари, йирик корхоналар ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарлари олди-га жорий йил якунлари бўйича саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг прогноз параметрларига эришишни таъминлайдиган барча мавжуд манбаларни ва ўсиш резервларини сафарбар этиш юзасидан аниқ вазифалар қўйилди. Бошқарув тизими самарадорлигини, энг аввало, корпоратив бошқарув самарадорлигини оширишда мамлакатимиз Президентининг қарори билан ташкил этилган Корпоратив бошқарув илмий-таълим марказига муҳим ўрин юкланганлиги қайд этилди.

«Буюртмалар портфели» ўз вақтида шакллантирилиши, 2016 йил ишлаб чиқаришнинг прогнозлаштирилаётган ҳажмлари учун хомашё ва материалларни, энг аввало IX Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржасини ўтказиш давомида харид қилишга шартномалар тузиш, шунингдек, XI Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасида тузилган шартномаларни амалга оширишда хўжалик бирлашмалари ва йирик корхоналар раҳбарларининг шахсий жавобгарлиги белгиланди.

Маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг эътибори мамлакат Президенти томонидан жорий йил сентябрь ойида Фарғона ва Наманган вилоятларига ташриф давомида белгилаб берилган вазифаларни ҳисобга олган ҳолда 2016-2019 йилларда ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида назарда тутилган лойиҳаларни ўз вақтида амалга оширишни таъминлаш бўйича комплекс қўшимча чора-тадбирлар қўриш зарурлигига қаратилди.

Мажлисда 2015 йилнинг энг муҳим объектларини ишга туширишни таъминлаш, саноат ишлаб чиқаришнинг модернизациялаш ва диверсификациялаш бўйича 2016-2019 йилларда назарда тутилган инвестиция лойиҳаларини амалга оширишни бошлашни жадаллаштириш, муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмасини ривожлантириш юзасидан қўрилаётган чора-тадбирларнинг натижалари чуқур ва батафсил таҳлил қилинди. Фаол ин-

вестиция сиёсати олиб борилиши ва иқтисодиёт тармоқларини модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан янгилаш, замонавий инфратузилмани барпо этишни жадаллаштириш чора-тадбирлари амалга оширилиши ўзлаштирилган инвестицияларнинг 9,9 фоизга, шу жумладан, тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни ўзлаштириш 7,4 фоиз-

лаш юзасидан қўрилаётган тизимли чора-тадбирлар ташқи савдо айланмасида ижобий сальдо тенденциялари сақланиб қолишини таъминлаш имконини берганлиги алоҳида таъкидланди. Йил бошидан бошлаб олдин ўз маҳсулотларини экспорт қилмаган 830 та корхона экспорт фаолиятига жалб этилди.

Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, хўжалик бирлашмалари, йирик корхоналарга, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимликларига экспортга етказиб бериш ҳажмларини янада кўпайтиришга ва турларини кенгайтиришга, мамлакатимиз экспорт қилувчиларининг аънавий ташқи бозорлардаги мавқеини мустаҳкамлашга ва янги бозорларни ўзлаштиришга йўналтирилган комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилди.

Вазирлар Маҳкамаси мажлисида вазирликлар, идоралар, хўжалик бирлашмалари ва ҳокимликлар раҳбарларининг иқтисодиёт тармоқлари, турар жой фонди, ижтимоий соҳа ва ишлаб чиқариш инфратузилмаси объектларини куз-қиш даврига тайёрлаш, шунингдек, бўлажак куз-қиш даврига мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка ғамлаш ишларини тугаллаш тўғрисидаги ҳисоботлари эшитилди.

Ушбу масалани муҳокама қилиш давомида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, «Ўзтрансгаз» компанияси, «Ўзбекэнерго», «Ўзбекқўмир» акциядорлик жамиятлари, шунингдек, бир қанча вазирликлар ва идоралар раҳбарларининг эътибори иқтисодиёт тармоқлари, ижтимоий соҳа ва турар жой фонди объектларининг 2015-2016 йиллар куз-қиш даврига тайёрлиги ва барқарор фаолият кўрсатиши, шу жумладан, газ-транспорт ва энергия билан таъминлайдиган объектлар барқарор ишлашини, табиий газ, қўмир ва электр энергияси узлуксиз етказиб берилишини таъминлаш учун улар шахсан масъул эканлигига қаратилди.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликларига мева-сабзавот маҳсулотларининг асосий турлари ва картошкани зарур ҳажмларда ғамлашни тугаллашни жадаллаштириш, шунингдек, уларнинг қишбаҳор даврида талабни ва нархлар конъюнктурасини ҳисобга олган ҳолда, ички бозорда нархларнинг асосий равишда кескин ўсиб кетишига йўл қўймасдан аҳолига сотиш учун савдога тизимли қўйилишини таъминлаш топширилди.

Кун тартибдаги масалалар бўйича Вазирлар Маҳкамаси комплекслари, республика вазирликлари, идоралари, хўжалик бирлашмалари, йирик корхоналар ва вилоятлар ҳокимликлари раҳбарлари сўзга чиқдилар. Республика Ҳукумати мажлисига қиритилган масалаларни муҳокама қилиш якунлари бўйича тегишли қарорлар қабул қилинди, уларда 2015 йилги иқтисодий дастурнинг муҳим йўналишлари ва устувор вазифаларини амалга оширишни сўзсиз таъминлаш ва келгуси йилда республика иқтисодиётининг барқарор ривожланиши учун ишончли қафолатлар яратиш юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

BIZNES JARAYONLAR

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Улардан бири «ҚДБ Банк Ўзбекистон» акциядорлик жамияти бўлиб, ушбу банк фаолиятининг дастлабки йилларидан бошлаб мамлакатимиздаги йирик инвестицион лойиҳаларни фаол молиялаштириб келмоқда.

– Банкимиз Ўзбекистон ва Корея Республикаси ўртасида йўлга қўйилган узоқ йиллик ҳамкорлик муносабатлари доирасида ўзининг молиявий ресурсларини инвестицион лойиҳаларни ҳаётга фаол татиб этишга йўналтириб келмоқда, – дейди «ҚДБ Банк Ўзбекистон» АЖ ижрочи директори Квон Сик Шин. – Банкка бизнес жараёнларни самарали бошқариш учун маалакали корейлик раҳбар ходимлар жалб қилинган. Бугунги кунда «ҚДБ Банк Ўзбекистон» мамлакатининг энг йирик хорижий банки ҳисобланиб, жорий йилда инновацион банк сифатида ҳам эътироф этилди. Зеро, банкимизнинг асосий мақсади ҳам ўз хизматларини илғор халқаро стандартлардан фойдаланган ҳолда, энг сўнгги ишланмалар асосида Ўзбекистон иқтисодиётининг стратегик муҳим тармоқлари бўлмиш нефть ва газ, телекоммуникация, тўқимачилик каби йирик корпоратив мижозларга хизмат кўрсатишдан иборат. Банкимизнинг энг йирик мижозлари сирасида «Лукойл», «Asia Trans Gas», «ЎзҚорГазКемикал», «Ucell», «Beeline», «UMS», «Huawei», «ZTE», «Daewoo Textile Fergana», «Daewoo Textile Bukhara», «BF Textile», «Alkim Tekstil» каби корхоналарни келтириб ўтиш мумкин.

Халқаро экспертлар томонидан юқори баҳоланган «Инвестиция фаолияти тўғрисида» ва «Чет эл инвестициялари тўғрисида»ги

Хорижий инвестицияларни жалб қилишдаги қулайликлар

иқтисодиётимиз тармоқлари ривожига хизмат қилмоқда

Қонунлар Ўзбекистонда чет эллик инвесторларнинг инвестиция фаолиятини амалга оширишлари чоғида уларнинг барча ҳуқуқларини кафолатлашга хизмат қилмоқда. Шунингдек, ушбу қонунларда инвестиция фаолияти натижасида олинган даромадни мустақил ва эркин тасарруф этилиши (шу жумладан, уни монеликсиз репатриация қилиниши), ўз ҳисобварағидаги миллий валюта бозорида чет эл валютасини сотиб олиш учун фойдаланиши, инвесторларнинг тўлақонли фаолияти юртишига шароит яратилиши, улар мулкнинг дахлсизлиги муҳофаза қилиниши билан боғлиқ ҳуқуқ ва мажбуриятлари белгилаб берилган, инвесторлар учун рағбатлантирувчи чоралар кўрилган.

Марказий банк бош мувофиқлаштирувчи сифатида тизимда жозибдор инвестиция муҳитини яратишнинг асосий мезонлари – қонун устуворлигини таъминлаш, кредит ташкилотлари ўртасида адолатли рақобат ўрнатиш, маъмурий чекловларга барҳам бериш, банклар фаолияти шаффофлигини таъминлаш, банк бизнесининг

ривожланиши учун сифатли инфратузилма барпо этиш чораларини кўриб бормоқда. Кези келганда айтиш кераки, сўнгги пайтда корпоратив муносабатлар – акциядорлар, менежмент, ходимлар ва мижозлар ўртасидаги алоқаларни юқори даражага олиб чиқишга, умуман, инвесторларнинг ишончини мустаҳкамлашга ҳам эътибор қаратилмоқда.

– Корхоналарда ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик янгилаш, замонавий технология асосида рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришни ташкил этиш мақсадида тижорат банклари томонидан 2015 йилнинг 9 ойи давомида 7,9 трлн. сўмлик (ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,2 марта кўп) инвестицион кредитлар ажратилди, – дейди Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Тижорат банкларининг инвестициялар портфелини мониторинг қилиш департаменти директори ўринбосари Зафар Азимов. – Бунда банкларнинг инвестициявий фаолияти устувор равишда 2011-2015 йилларда sanoatни ривожлантириш, 2015 йилги Инвестиция дастури ҳамда

тармоқларни модернизация қилиш, маҳаллийлаштириш ва ҳудудларни ривожлантириш Дастурларига киритилган лойиҳаларни қўллаб-қувватлашга қаратиб келинмоқда. Шу ўринда таъкидлаш ўринлики, тижорат банкларининг рейтинги хорижий инвесторлар учун аҳамиятли кўрсаткич бўлиб, улар муайян қарорга келишда ана шу баҳолашга суянадилар. Республикаимиздаги 26 та тижорат банкининг фаолияти халқаро рейтинг агентликлари томонидан ижобий баҳоланиши иқтисодий ўсиш учун зарур микдордаги хорижий инвестицияларни жалб этиш асоси бўлиб қолмоқда. Бугунги кунда 15 га яқин йирик халқаро молия ташкилотлари мамлакатимиз тижорат банкларида ўз кредит линияларини очган. Тижорат банклари томонидан 2015 йилнинг январь-сентябрь ойлари давомида хорижий кредит линияларини жалб қилиш ҳисобига кичик бизнес субъектларига кредитлар ажратишни янада кенгайтириш борасида кўрилган чора-тадбирлар натижасида халқаро молия институтларининг кредит линиялари ҳисобидан 134,8 млн. АҚШ долла-

ри микдорида кредит маблағлари ажратилди.

Банк тизими асосий кўрсаткичларининг барқарор ўсиш суръати ва сифати, пул-кредит сиёсати изчил олиб борилиши, кредит фоиз ставкаларининг тушириб борилиши, интеллектуал салоҳиятни ошириш, аҳоли ва тадбиркорлик субъектларининг банк хизматларидан фойдаланиш даражасининг ўсиши, самарали банк назорати, молиявий ҳисоботларнинг халқаро стандартлар асосида юритилиши, инвестициялардан аниқ мақсадларда фойдаланиш, инвестиция рискиннинг минимал даражага туширилиши тизимда инвестицион муҳитни яхшилашнинг муҳим омиллари бўлиб қолмоқда.

Салоҳиятли инвесторларни жалб этишда уларга банк тизимининг ривожланиш стратегияси, инвестиция фаолиятининг имкониятлари ва шарт-шароитлари ҳақида ахборот бериш муҳим ўринга эга. Шу мақсадда тижорат банклари томонидан инвесторлар қизиқиш билан қарайдиган ахборот майдони кенгайтирилмоқда. Потенциал инвесторларга фаолиятнинг юридик, иқтисодий ва бошқа жиҳатлари бўйича маслаҳатлар бериб, юзага келувчи масалаларни ҳал этишда зарур ёрдам кўрсатилмоқда. Инвесторлар фаоллигини ошириш юзасидан таклифлар тайёрлаб борилмоқда.

Мухтасар айтганда, хорижий инвестициялар мамлакатимиз ишлаб чиқариш қувватларини янгилаш, экспорт салоҳиятини юксалтириш, истеъмол бозорини юқори сифатли ички маҳсулотлар билан тўлдириш, жамият ҳаёти сифатини яхшилашда муҳим ўрин тутмоқда.

Бекзод АҚРОМОВ.

Кичик бизнес ускуналари намоиши

Пойтахтимиздаги Ёшлар ижод саройида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси томонидан «Кичик бизнес маҳсулотлари ва ускуналари» халқаро кўргазмаси ташкил этилди.

Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга қаратилаётган сазой-ҳаракатлар самарасида соҳанинг иқтисодиётдаги улуши тобора ортиб бормоқда. Ялпи ички маҳсулотнинг ярмидан кўпини шакллантираётган мазкур тармоқда иш билан банд аҳолининг қарийб 80 фоизи меҳнат қилмоқда.

Ташкил қилинаётган халқаро кўргазмалар кичик бизнес субъектларига дунё бозорларига чиқиш, чет эл инвестицияларини жалб қилиш имконини яратиши баробарида хорижлик инвесторларнинг Ўзбекистонда яратилган қулай ишбилармонлик муҳити самарасида маҳаллий тадбиркорлар билан ҳамкорлигини янада кенгайтиришида муҳим омил бўлмоқда.

Анъанавий тарзда ўтказиб келинаётган «Кичик бизнес маҳсулотлари ва ускуналари» халқаро кўргазмасида қурилиш материаллари, автомобил-созлик, кимё, озиқ-овқат, текстиль тармоқлари, тиббиёт, муқобил энергия манбалари, логистика ҳамда консалтинг хизматлари билан шуғулланувчи етмишдан зиёд маҳаллий ва хорижий корхона ўз маҳсулот ва хизматларини намоиш этди.

Мамлакатимиз ишлаб чиқарувчилари стендлари кўргазмага келганларда катта қизиқиш уйғотди. Хусусан, юртимизда ишлаб чиқарилган тўқимачилик маҳсулотлари, миллий хунармандлик намуналари юқори баҳоланди.

Кўргазмада Хитой Халқ Республикасининг кичик бизнес учун мўлжалланган ускуналар ишлаб чиқариш бўйича кўп йиллик тажрибага эга қирққа яқин компаниясининг маҳсулот ва хизматлари ҳам тадбиркорлар эътиборини жалб этди.

Хусусан, «С-НОРЕ» корпорацияси нафақат Хитойда, балки бошқа кўплаб давлатларда цемент заводларини лойиҳалаштириш, монтаж қилиш, таъмирлаш, ишлаб чиқаришни ташкил этиш, техник хизмат кўрсатишда катта тажрибага эга. Бундан ташқари, кўргазмада «Чжунтэ Лтд» компаниясининг қурилиш саноати учун юқори технологияларга асосланган маҳсулот ва хизматлари, «Хуаньдэ» компаниясининг қуёш энергияси асосида ишлайдиган курилма ва ишланмалари намоиш этилди.

– Икки давлат тадбиркорлари ўртасида ишбилармонлик муносабатлари изчил ривожланмоқда, – дейди Хитойнинг «Ju Xin Zhong Li Mechanical

& Equipment Co.Ltd» компаниясининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари ўринбосари Жанна Шайназарова. – Буни биз таклиф этаётган йўл-қурилиш ва тоғ-кон ишида фойдаланиладиган махсус техника турларига ўзбекистонлик тадбиркорлар томонидан қизиқиш тобора ортаётганида ҳам кўриш мумкин.

Халқаро кўргазма доирасида давра суҳбатлари, тақдимотлар, маҳорат сабоқлари ва амалий музокаралар ташкил этилди.

ЎЗА.

SARHISOB

Банк тизими: асосий кўрсаткичларнинг ўсиш суръати сақланиб қолмоқда

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Банк тизимининг жорий ликвидлик даражаси бир неча йилдан буён 64,5 фоиздан юқори бўлиб, бу кўрсаткич ҳам жаҳон амалиётида умумқабул қилинган минимал кўрсаткичдан 2 баробар ортиқдир.

Банк активлари ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 27,4 фоиз ўсиб, бугунги кунда 62,1 трлн. сўмдан ошди (2-диаграмма).

Халқаро стандартлар асосида самарали банк назоратининг амалга оширилиши, банк ликвидлиги ва активлари сифати устидан доимий мониторинг олиб борилиши мамлакатимиз барча банклари етакчи халқаро рейтинг агентликлари – «Fitch Ratings», «Moody's» ва «Standard & Poor's» тақдим этилган ижобий рейтинг баҳола-рини қайта тасдиқлашига шароит яратди.

Ўзбекистон банк тизимининг ривожланиш истиқболлари эса «Moody's» халқаро рейтинг агентлиги томонидан олтинчи йилдирки, «барқарор» рейтинг баҳоси билан баҳоланмоқда.

Жумладан, агентлик республикамиз банклари активлари сифатининг келгусида ҳам юқори даражада сақланиб қолиши, депозитлар ҳажмининг муттасил ўсиб бориши ҳисобига МДХ мамлакатлари ичида фақат Ўзбекистон банк тизими барқарор ривожланиш прогнозига эга эканини алоҳида қайд этди.

Банк тизими фаолиятининг асосий индикаторлари, чунончи, «банкларнинг умумий капитали етарлилиги», «тижорат банкларининг ликвидлиги», «депозитлар ҳажмининг динамикаси», «кредит қўйилмалари ҳажмининг ўзгариши» жорий йилнинг 9 ойи якунлари бўйича юқори баҳола-рга мос бўлди.

Банклар томонидан 2015 йил учун устувор вази-фа қилиб белгиланган саноатда юқори техноло-гияли ва замонавий бўлган энг муҳим объектлар ҳамда қувватларни ишга тушириш, мамлакатда ишлаб чиқаришни техник ва технологик жиҳатдан янгилаш ва модернизациялашга қаратилган кенг кўламли чора-тадбирлар амалга оширилди.

Хусусан, 2015 йилнинг 9 ойида иқтисодиётнинг реал секторига йўналтирилган кредитларнинг уму-мий ҳажми 2014 йилнинг шу даврига нисбатан 30,1 фоиз кўпайиб, 2015 йилнинг 1 октябрь ҳолати-га кўра, 39,7 трлн. сўмдан ортиди (3-диаграмма).

Банкларнинг инвестиция мақсадларига ажра-тилган инвестицион кредитлари миқдори ҳам

2014 йилнинг шу даврига нисбатан 1,2 баробар ошиб, 2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига кўра 7,9 трлн. сўмни ташкил қилди (4-диаграмма).

Мамлакатимиз Президентининг кичик бизнес-ни ривожлантириш учун қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантириш ва тадбиркорликка яна-да кенг эркинлик бериш борасида қабул қилин-ган фармон ва қарорлари ижросини таъминлаш борасида амалга оширилган кенг кўламли чора-тадбирлар натижасида соҳа субъектларига ажра-тилган кредитлар ҳажми 2014 йилнинг шу дав-рига нисбатан 1,3 баробар кўпайиб, 2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига кўра 9,6 трлн. сўмдан ортиди (5-диаграмма).

Жумладан, микрокредитлар ҳажми 2 трлн. сўмдан ошиб, бу кўрсаткич ҳам 2014 йилнинг шу даврига нисбатан 1,3 баробардан зиёдга ўсди.

Тижорат банклари томонидан аёлларнинг тад-биркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга йўнал-тирилган кредитлар миқдори 2014 йилнинг шу даврига нисбатан 1,3 баробар ошиб, бугунги кун-да 985,4 млрд. сўмдан ошиб кетди.

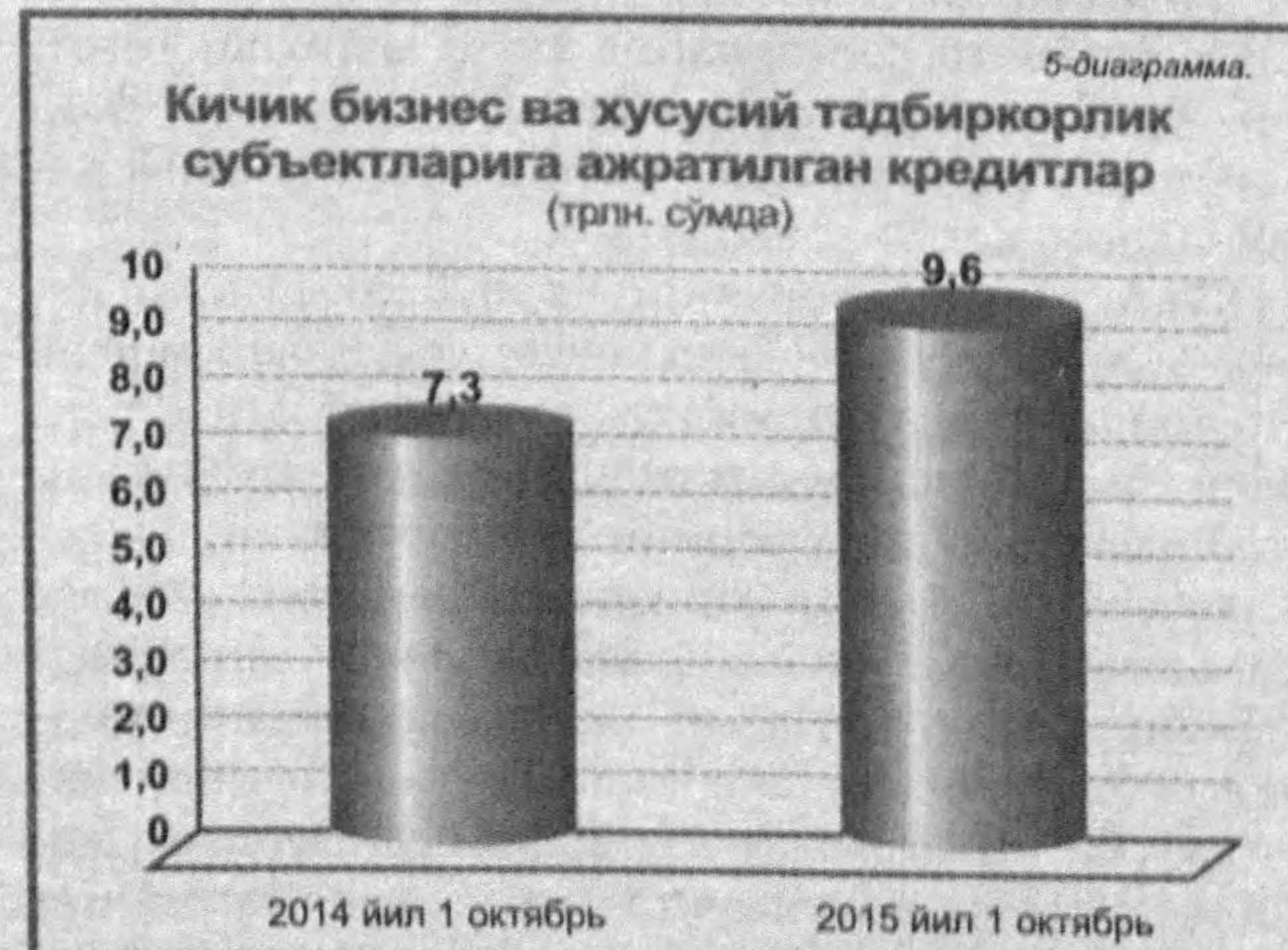

Шунингдек, банклар томонидан ёшларни, айниқ-са, касб-хунар коллежлари битирувчиларини тад-биркорлик фаолиятига кенг жалб қилиш, уларнинг бизнес лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувват-лашга ҳам жиддий эътибор бериб келинмоқда. Хусусан, ҳисобот даврида мазкур йўналишга 228,2 млрд. сўм миқдорида кредитлар ажратил-ди ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қарийб 1,4 баробар ўсди (6-диаграмма).

Мамлакатимиз банкларининг барқарор ҳолати, банк тизимига бўлган ишончнинг йилдан-йилга ошиши ҳамда аҳоли реал даромадларининг ўсиб бориши аҳоли ва хўжалик юритувчи субъектла-рининг бўш пул маблағларини омонатларга жалб қилишнинг мустаҳкам асоси бўлиб қолмоқда.

Тижорат банкларининг ресурс базасини кўпай-тириш борасида амалга оширилаётган ишлар на-тижасида банкларнинг жами депозитлари миқ-дори ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 30,2 фоиз ўсиб, 2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига кўра, 31,8 трлн. сўмдан ортиди (7-диаграмма).

Ҳисобот даврида молиявий хизматлар тар-кибида бевосита банк хизматларининг улуши

88 фоизни ташкил этди ёки бу кўрсаткич 2014 йил-нинг шу даврига нисбатан 1,3 баробардан зи-ёдга ошди. Бу аҳоли ҳамда тадбиркорлик субъектларига замонавий банк хизматлари

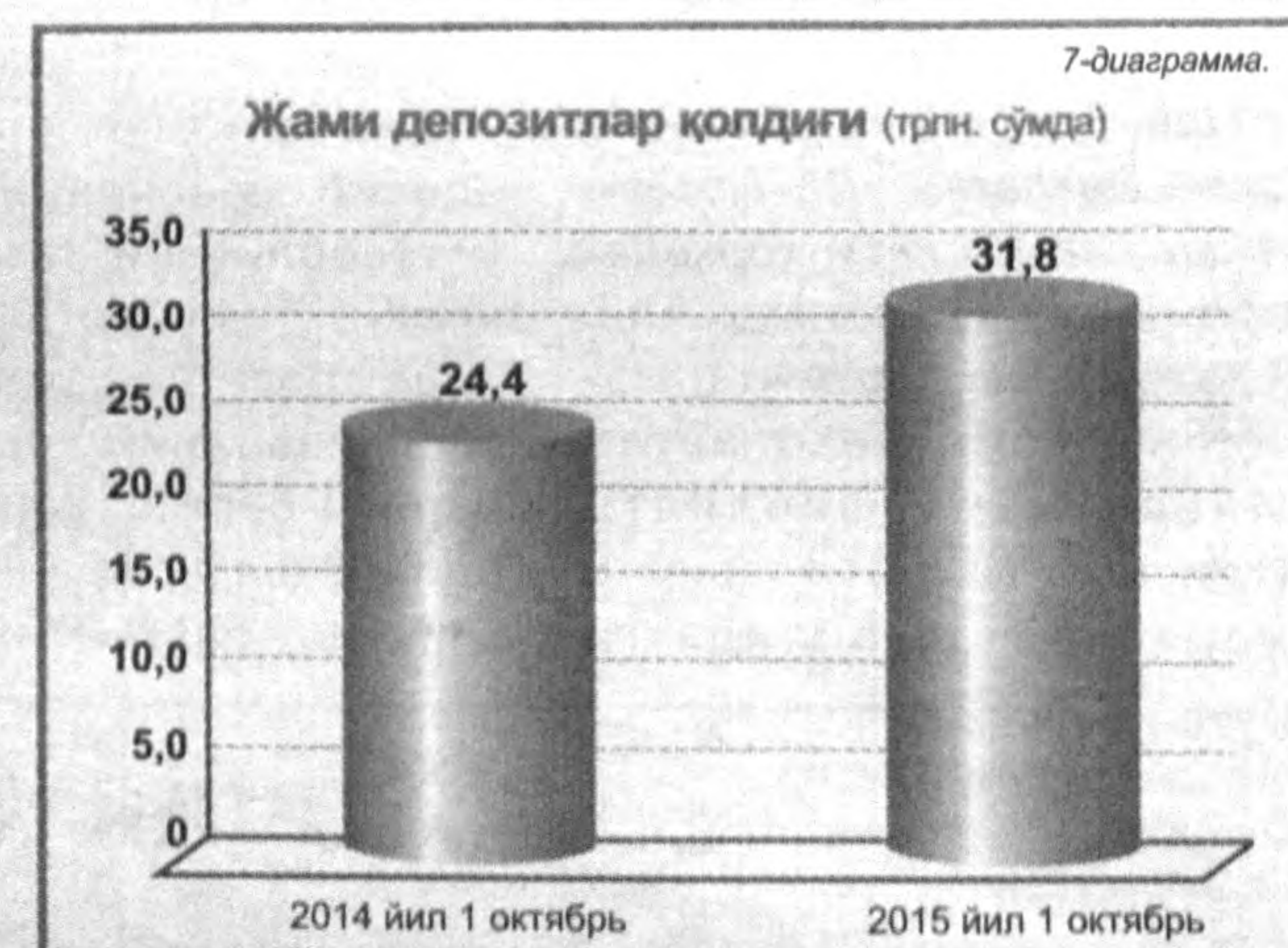
кўрсатиш сифати ва кўламини кенгайтириш борасида кўрилаётган мақсадли чора-тадбир-лар самарасидир.

Республикамизда нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тизимини янада ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Муомалага чиқарилган пла-стик карточкалар умумий сони бугунги кунга ке-либ 15,2 млн. тадан ошди, савдо ва хизмат кўрса-тиш шохобчаларига ўрнатилган ҳисоб-китоб тер-миналлари сони эса 170 мингтага етди.

Шу билан бирга, мажлисда банклар томонидан миждозларга замонавий банк хизматлари кўрса-тиш ва аҳолининг банкларга бўлган ишончини янада ошириш борасидаги мавжуд ички имкони-ятлардан тўлиқ фойдаланмаётган айрим тижорат банклари фаолияти қаттиқ танқид қилинди.

Мажлисда жорий йилнинг IV чорагида банк ти-зимида амалга оширилиши лозим бўлган устувор вазифалар белгилаб олинди.

Хусусан, тижорат банклари раҳбарлари зим-маларига 2015 йил учун белгилаб берилган иқти-содий дастурнинг энг муҳим йўналишлари ва ус-тувор вазифаларининг ўз вақтида сўзсиз бажари-лишини таъминлаш, шунингдек, мамлакатимиз Президентининг 2015 йил 6 майда қабул қилинган ПҚ-2344-сонли қарори талабларига мувофиқ банк

тизимининг барқарорлигини таъминлашга қара-тилган чора-тадбирларни изчил амалга ошириш, тижорат банкларининг фаолиятини халқаро стан-дартлар ва принципларга мувофиқ баҳолаш, тар-тибга солиш ҳамда назорат қилиш тизимини яна-да такомиллаштириш, халқаро молия институтла-ри билан ўрнатилган ҳамкорликни мустаҳкамлаб бориш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш, банк хизматлари турларини янада кенгайтириш ҳамда сифатини яхшилаш, замонавий ахборот-коммуни-кация технологияларини жадал ривожлантириш борасида муҳим вазифалар белгилаб олинди.

Шунингдек, мажлисда барча тижорат банклари раҳбарлари зиммаларига «Кексаларни эъзозлаш йили» Давлат дастурида белгиланган вазифалар-нинг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъ-минлаш борасида амалга оширилаётган ишлар-ни фаол давом эттириш вазифалари юклатилди.

Мажлисда муҳокама этилган барча масалалар юзасидан Марказий банк Бошқарувининг тегиш-ли қарорлари қабул қилинди.

BANK FAOLIYATI

Хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда банклар иштироки

Пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ҳамда Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон либерал-демократик партияси (O'zLiDeP) ҳамкорлигида «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва ривожлантиришни янада кучайтиришда банк-молия муассасаларининг ўрни ва роли» мавзuida семинар ташкил этилди.

Тадбир Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 15 майдаги «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 4725-сонли Фармони асосида ташкил этилиб, унда сўз олган Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги O'zLiDeP фракцияси аъзоси, Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитаси вакили Муродулла Турсунов ва бошқалар мамлакатимизда кулай ишбилармонлик муҳитини яратишга қаратилган ислохотлар, банклар томонидан тадбиркорлик субъектларини янада ривожлантириш борасида амалга оширилаётган ишларнинг самаралари хусусида тўхталиб, айтиш пайтида соҳани янада тараққий эттириш ва ишончли ҳимоялашда фармонда белгиланган вазифалар муҳим дастуриламал бўлаётганини таъкидлади.

— Хусусан, фармонга мувофиқ, 2015 йилнинг 1 июлидан бошлаб назорат қилувчи органлар томонидан микрофирма, кичик корхона ва фермер хўжаликлари фаолиятидаги барча режали текширишлар кўпи билан 4 йилда бир марта, бошқа тадбиркорлик субъектларида кўпи билан 3 йилда бир марта амалга оширилади, — дейди O'zLiDeP вакили **Ҳамид Камолов**. — Соҳада ўтказиладиган молия-хўжалик фаолияти билан боғлиқ бўлмаган (бухгалтерия ва бошқа ҳужжатларни ўрганишни талаб этмайдиган) режали текширишлар муддати 10 календарь кундан ошмаслиги белгиланди. Айтиш жоиз, бундай ижтимоий-иқтисодий ислохотлар мамлакатимизда иқтисодий рақобатбардошликнинг ошишига хизмат қилмоқда.

Семинарда кичик бизнесни ҳар томонлама қўллаб-

қувватлаб, юртимизда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш тармоқларини кенгайтириш ҳамда бандлик даражасини оширишда муносиб ҳисса қўшаётган банк соҳасидаги тизимли ишларга кенг тўхталинди. Банк фаолиятини тартибга солиш, тизимда хусусий мулкчиликни молиявий рағбатлантиришга қаратилган ҳуқуқий база яратилганлиги, бунинг асосида халқаро стандартларга жавоб берувчи замонавий молиявий модел шакллантирилганлиги қайд этилди.

— Банкимиз республика-мизда кичик бизнесга кенг йўл очиб, ишбилармонлик муҳитини яхшилаш борасида

олиб борилаётган ислохотларда фаол иштирок этиш мақсадида мижозларга ҳам моддий, ҳам амалий ёрдам бериш чора-тадбирларини кучайтирмоқда, — дейди «Давр-банк» хусусий акциядорлик-тижорат банки бошқаруви раиси ўринбасари **Саидбек Саидов**. — Жорий йилнинг 9 ойи давомида муассасамиз томонидан соҳага 72 млрд. сўмлик кредит маблағлари ажратилди. Шундан 26 млрд. сўми сервис ва хизмат кўрсатишга, 12,7 млрд. сўми озик-овқат ва ноозик-овқат товарлари ишлаб чиқаришга, 7,2 млрд. сўми аёллар тадбиркорлигига ҳамда 1,4 млрд. сўми касб-хунар коллежлари битирувчиларига тақдим этилди.

Тадбирда ўз тадбиркорлик фаолиятида «Давр-банк» ХАТБ сармояларидан сама-

рали фойдаланиб келаётган кичик бизнес вакиллари ҳам иштирок эди. Улардан бири «Наргиза-бизнес-ҳамкор» МЧЖ раҳбари **Сухроб Худойкуловдир**.

— Корхонамиз дори воситалари савдоси билан шуғулланади, — дейди С.Худойкулов. — Маълумки, савдо соҳасида барқарорлик омили корхонанинг айланма маблағлари ҳажми билан боғлиқ. Шу боис улар миқдорини кўпайтириш ҳар бир ишбилармон учун зарурдир. Биз бу борада «Давр-банк» кўмагига таянамиз. Мазкур банкдан сўнгги марта жорий йилнинг бошида 60 млн. сўмлик кредит олиб, ойлик 50 млн. сўмлик савдо айланмамизни 2 бараварга оширишга эришдик.

Семинарда тадбиркорлик лойиҳаларини банк томонидан молиялаштириш, бунда кредитни расмийлаштириш шартлари ва тартиблари тўғрисида тақдимотлар намойиш этилди. O'zLiDeP партиясининг тижорат банклари билан ҳамкорликдаги «Диплом билан бизнесга»,

«Мулкдор оила», «Оилавий тадбиркорликдан — мустақам оилага» каби лойиҳалари орқали аҳоли, айниқса, ёшлар ва хотин-қизларни тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб қилиш борасидаги ишлари таҳлил қилинди. Унда таъкидланганидек, мазкур лойиҳалар туфайли 20 мингга яқин янги ва кўшимча иш ўринлари яратилди. Жорий йилнинг ўтган даврида партиявий лойиҳалар иштирокчиларига тижорат банклари томонидан 2014 йилнинг шу даврига нисбатан 2 бараварга кўп кредитлар ажратилди.

Семинарда Марказий банк ходимлари, O'zLiDeP фракцияси аъзолари ва Ижроия қўмитаси масъуллари, тижорат банкларидан вакиллар ҳамда тадбиркорлар иштирок эди.

Наргиз АХМЕДОВА.

Мақсад — ёшларни банк хизматларига жалб қилиш

«Микрокредитбанк» акциядорлик-тижорат банки Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси билан ҳамкорликда «Ёшларнинг банк хизматларидан фойдаланишларини янада кенгайтириш — муҳим масала» мавзuida семинар ўтказди.

Тошкент педагогика касб-хунар коллежида ташкил этилган ушбу тадбир коллеж битирувчиларига кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш борасида қабул қилинган қонун ҳужжатлари, уларга мувофиқ яратилган имтиёзлар, соҳа субъектлари учун кредитлар ажратиш шарт-шароитлари, шунингдек, бизнес-режа тузиш юзасидан кенг маълумотлар бериш мақсадида ташкил этилиб, унда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, партия фаоллари, «Микрокредитбанк»нинг масъул ходимлари ҳамда коллеж ўқувчилари иштирок этди.

Маълумки, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик мамлакатимиз тараққиёти, халқимиз турмуш тарзининг янада яхшиланишини таъминлашда ўзига хос ўрин ва таъсирга эга бўлиб бормоқда. Буни ҳис этган ёш авлод ўз меҳнати ортдан муносиб турмуш шароитини яратиш, оилавий фаровонликни таъминлашга интилоқда.

Банк томонидан 90 нафардан зиёд коллеж битирувчилари ҳамда хотин-қизларга умумий миқдори 631 млн. сўмдан ортиқ миқдорга тенг имтиёзли кредит олиш ҳуқуқини берувчи сертификатлар топширилди.

Тадбирда кичик бизнес соҳасига ёшларни кўпроқ жалб қилиш миллий иқтисодий инновацион ривожлантиришнинг муҳим омили эканлиги таъкидланди. Айнан мана шу тараққиёт йўли ёш, ташаббускор, янгича фикрлайдиган тадбиркорлар авлодини шакллантиришни тақозо этади. Мамлакатимиз раҳбарининг «Таълим муассасалари битирувчиларини тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони ва «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори ёшлар тадбиркорлигини янги босқичга кўтармоқда. Бу борада ёшларни, айниқса, тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб этиш орқали уларнинг моддий ва маънавий фаровонлигини таъминлашга қаратилган саъй-ҳаракатларни алоҳида таъкидлаш ўринли. Ушбу ҳуқуқий ҳужжатлар ижроси асосида ёшларнинг тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш имкониятлари кенгаймоқда, шу билан бирга, таълим муассасалари битирувчиларини иш билан таъминланаётган бизнес субъектлар молиявий қўллаб-қувватланмоқда.

— Ёшларни тадбиркорликка жалб этиш мақсадида банк-мизнинг барча филиалларида масъул ходимлар тайинланиб, улар ўз ҳудудларидаги ҳар бир касб-хунар коллежига бириктирилган, — дейди «Микрокредитбанк» АТБ бўлим бошлиғи **Ирода Қосимова**. — Банк ва битирувчилар ўртасида доимий мулоқотни таъминлашга қаратилган ушбу саъй-ҳаракатлар натижасида муассасамизга тадбиркорлик билан шуғулланиш истагида бўлган коллеж битирувчиларининг мурожаатлари сони ортмоқда. Хусусан, жорий йилнинг 9 ойи мобайнида банкимиз томонидан коллеж битирувчиларига қарийб 34 млрд. сўмдан зиёд микросармоялар ажратилди. Шу билан бирга, ушбу даврда Ўзбекистон «Адолат» СДП билан ҳамкорликда Жиззах, Сурхондарё ва Фарғона вилоятларида ўтказилган семинарларда тадбиркорлик фаолиятини банк кредитлари ҳисобига бошлаётган лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида 90 нафардан зиёд коллеж битирувчилари ҳамда хотин-қизларга умумий миқдори 631 млн. сўмдан ортиқ миқдорга тенг имтиёзли кредит олиш ҳуқуқини берувчи сертификатлар топширилди.

Семинарда «Микрокредитбанк» томонидан мазкур коллеж битирувчиларининг 5 нафарига 6,5 млн. сўмлик (ҳар бирига) имтиёзли кредит олиш ҳуқуқини берувчи сертификатлар топширилди.

— Бугунги семинарда ёшлар тадбиркорлигини рағбатлантиришга қаратилган чора-тадбирларнинг мазмун-моҳияти, шунингдек, банклардаги молиявий хизматлар хусусида батафсил маълумотларга эга бўлди, — дейди **коллеж битирувчиси Нафиса Абдуллаева**. — Ўйлаётганим, бундай тадбирлар бугунги ахборот асрида биз, ёшларнинг тўғри йўлдан оғишмай, ўз мустақил ҳаётимизнинг мустақам пойдеворини қўйишда муҳим роль ўйнайди. Тадбирда менинг ҳам лойиҳам истиқболли деб топилиб, иш бошлашим учун 6,5 млн. сўмлик сармоя ажратилди. Бундан руҳланиш билан бирга ўзимга нисбатан ишончим ортди.

Ширин БАЙСЕНОВА.

ISLOHOTLAR SAMARASI

«ИЖТИМОЙ ФИКР»: БАНК ТИЗИМИДАГИ ИЗЧИЛ ИСЛОҲОТЛАРНИНГ АМАЛИЙ САМАРАСИ

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар, энг аввало, инсон манфаати, унинг фаровон ҳаёт кечиришини таъминлашга қаратилганлиги боис кутилганидан зиёд натижалар қўлга киритилмоқда. Таъкидлаш жоизки, бу жараёнда молия муассасалари ҳам фаол иштирок этаёпти. Яъни улар томонидан кўрсатилаётган хизмат ва ажратилаётган маблағлар кўплаб истиқболли лойиҳаларни рўёбга чиқариш, минглаб янги иш ўринлари яратиш имконини бераётир.

Дарҳақиқат, бугунги кунда «Мижоз банк учун эмас, банк мижоз учун» тамойилини бош мезон сифатида белгилаб олган банкларимиз хизмат кўрсатишнинг барча йўналишларида замон талабларига мос фаолият юритмоқда. Улар томонидан иқтисодий тизимизда етакчи кучга айланаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватланаётгани, айниқса, эътиборга моликдир. Маълумки, 2008 йилда бошланган ва ҳамон давом этаётган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози айрим давлатларнинг йирик банкларини қийин аҳволга солиб, кредит бериш салоҳиятига жиддий таъсир кўрсатди. Юртимизда эса Президентимиз томонидан юритилаётган оқилона сиёсат, ўз вақтида қўрилган чора-тадбирлар туфайли бу каби салбий ҳолатларнинг нафақат олди олинди, балки банкларнинг молиявий барқарорлиги таъминланиб, капиталлашув даражаси янада мустаҳкамланди. Буларнинг барчаси мамлакатимиз банк тизими инқирознинг салбий таъсири ва оқибатларидан ишончли тарзда ҳимояланганидан далолатдир.

Зеро, банкларимизнинг молиявий барқарорлиги турли миллий ва халқаро ташкилотларнинг ижобий баҳосига сазовор бўлаётир. Масалан, яқинда «Ижтимоий фикр» жамоатчилиги фикрини ўрганиш маркази томонидан ўтказилган сўровда иштирок этганлар тадбиркорликни ривожлантириш ҳамда аҳоли турмуш фаровонлигини оширишда банкларнинг ўрни қай даражада эканлиги хусусида ўзларининг ҳаққоний фикрларини билдиришди. Куйида ушбу сўровнома натижалари билан яқиндан танишасиз.

Ишонч тобора мустаҳкамланмоқда

Хабарингиз бор, «Ижтимоий фикр» жамоатчилиги фикрини ўрганиш маркази кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари фаолияти билан боғлиқ сўровларни бир неча йилдан буён ўтказиб келади. Бунинг ўзига хос сабаблари бор, албатта. Негаки, айнан банклар билан кўпроқ алоқада бўладиган тадбиркорлар ушбу тизимнинг ютуқ ҳамда камчиликлари ҳақида холис фикр айта оладилар. Яна бир муҳим жиҳати, бундай

тадқиқотлар асосида банк-молия тизимининг янада самарали фаолият юритиши учун таклифлар ишлаб чиқилиб, амалиётда кенг қўлланилаёпти. Ҳар бир сўров натижалари эса матбуот орқали омма эътиборига ҳавола этилмоқда.

Галдаги сўров ҳам «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашда банк тизимининг ўрни ҳамда аҳолининг молия муассасаларига бўлган ишончи» мавзуида бўлди. Унда қатнашганлар банкларнинг жорий йил тўққиз ойдаги фаолиятига юқори баҳо беришди.

Респондентларни танлашда тадбиркорликнинг барча тоифаси, яъни оилавий тадбиркорлик, деҳқон ва фермер хўжаликлари, якка тартибдаги тадбиркорлар, кичик корхона ҳамда микрофирма вакиллари, шунинг-

28 фоизи кичик корхона вакиллари эканлиги ҳамда 31,3 фоиз олий маълумотлилар кичик корхоналарни бошқараётганлиги ойдинлашди.

Шу билан бирга, тадқиқотдан аён бўлдики, мамлакатимизда тадбиркорлик субъектлари жадал ривожланмоқда. Ишбилармонларнинг банк кредитларидан фойдаланиш истаги тобора ошиб бораётгани эса ушбу тизимга бўлган ишонч мустаҳкамлашни баробарида, уларга қулай муҳит яратиётганининг тасдиғидир.

Сўров жараёнида берилган «Кредит нима мақсадда олинади?» саволига кўпчилиги «Тадбиркорлик фаолиятини бошлаш ва бошланғич капитални шакллантириш учун», «Айланма маблағни шакллантириш ва кенгайтириш учун» деган жавобларни берган бўлса, бошқалар «Энг янги технологияларга асос-

Банк фаолиятдан мамнунликни баҳолаш бўйича берилган саволларга эса «Банк ходимлари – мижозларга яқин ёрдамчи», «Амалий кўмак, маслаҳат бериш ва муаммоларни ечишда тезкор ёрдам кўрсатилади», «Омонатларни сақлаш бора-сидаги барча ишлар ўз вақтида амалга оширилади», «Белгиланган тартибга тўла риоя қилинади, қонун бузилишига йўл қўйилмайди» каби жавоблар олинди.

Сўров натижалари ҳозирги кунда микрокредитни тадбиркорларнинг 98,1 фоизи тижорат банклари орқали амалга ошириш энг ишончли эканини кўрсатгани ва бу ишонч тобора мустаҳкамланаётгани, айниқса, диққатга сазовордир.

Бундан ташқари, сўров иштирокчилари бундай маблағларининг аксарияти жойларда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришга, ҳудудларда аҳоли турмуш фаровонлиги ҳамда бандлигини таъминлашга йўналтирилаётганини мамнуният билан эътироф этдилар.

– Юртимизда молия-банк

битирувчиларини бизнесга жалб этишга, 1,4 млрд. сўми эса хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришга йўналтирилибди.

Қолаверса, банкларимиз ҳудудий дастурларга қиритилган лойиҳаларнинг ўз вақтида молиялаштирилаётганини айтмайсизми?! Кредит олиш борасида эса ҳеч қандай муаммо йўқ. Ариза, бизнес-режа ва гаров таъминотини тақдим этган тадбиркор, албатта, сармояга эга бўлаяпти. Айтмоқчиманки, туманимиз тижорат банклари томонидан Давлатимиз раҳбарининг фармон ва қарорлари, ҳудудий дастурлар ижроси ўз вақтида бажарилаёпти. Пировардида аҳолининг банкларга бўлган ишончи тобора ошмоқда.

Сўровда ўз фаолияти давомида тижорат банклари кредитларидан самарали фойдаланиб, эзгу мақсадларига тўлиқ эришганлиги ва бу жараёнда жиддий қийинчиликларга учрамаганлигини билдирганлар 98,2 фоизни ташкил этди.

– Юртимизда банкларнинг ишончли ва барқарор фаолият кўрсатиши биз, тадбиркорлар учун жуда кенг шарт-шароитлар яратмоқда, – дейди **Қорақалпоғистон Республикаси Хўжайли туманидаги «Қудрати ҳаёт» хусусий корхонаси раҳбари Рустам Ибрагимов**. – Ўзимдан қиёс: «Ипотека-банк»ка сут маҳсулотларини қайта ишловчи замонавий технология сотиб олиш учун 300 млн. сўм кредит олиш учун бизнес-режа тақдим этган эдим. Банк ходимлари лойиҳамни тезда ўрганиб чиқиб, амалий кўмак беришди. Натижада бугунги кунга келиб, 20 кишилик жамоамиз билан халқимизга сифатли сут маҳсулотларини етказиб бераёпмиз. Кредитдан самарали фойдаланганимиз боис даромадимиз ҳам юқори бўлмоқда. Бу эса қарзни қисқа фурсат ичида тўлаш имконини бераётир. Шу маънода, банкларимизнинг бундай ёрдамидан мамнунмиз.

Тадбиркорларимиз томонидан билдирилаётган бундай фикр-мулоҳазалар мамлакатимизда улар учун қулай ишбилармонлик муҳити яратилганлиги, банк мутахассисларининг ўз ишини сидқидилдан бажараётганини англатади. Ижтимоий сўровда қатнашган тадбиркорлар банклар томонидан ажратилаётган микрокредитлар аҳамиятини ҳам алоҳида қайд этишганининг боиси шунда. Чунончи, респондентларнинг 97,1 фоизи «Ажратилаётган микрокредитлар орқали аҳоли фаровонлигини ошириш имконияти вужудга келди ва у янги иш ўринлари яратишда

дек, касб-хунар коллежлари битирувчилари ва тадбиркор аёллар қамраб олинди. Аниқроғи, сўровномада микрофирмаларнинг 17,8 фоиз, кичик корхоналарнинг 24,8, якка тартибдаги тадбиркорларнинг 28,7, деҳқон хўжаликларининг 5,1, фермер хўжаликларининг 12,3, оилавий тадбиркорларнинг 11,3 фоиз вакили иштирок этди.

Шаҳар ҳудудида «Микрофирма», «Кичик корхона» туридаги тадбиркорлик субъектлари кўпроқ кузатилган бўлса, қишлоқ ҳудудида тадбиркорликнинг энг ривожланган тури якка тартибдаги тадбиркорлик эканлиги аниқланди. Шунингдек, аёлларнинг 36 фоизи якка тартибдаги тадбиркорлик билан шуғулланса, эркакларнинг 25,2 фоизи кичик корхона субъектлари вакиллари эканлиги маълум бўлди.

Тадбиркорлар ёш бўйича таҳлил қилинганда, 18 – 24 ёшдагиларнинг 46,6 фоизи ҳамда 25 – 29 ёшдагиларнинг 36,9 фоизи якка тартибдаги тадбиркорлик билан машғуллиги, 30 – 39 ёшдагиларнинг 27,5 фоизи ва 40 – 49 ёшдагиларнинг

ланган ускуналарни олиш ва ўрнатиш учун», «Корхонада иш ўринларини технологик ривожлантириш учун» деган жавобларни қайд этишди.

«Мамлакатимиздаги қайси тижорат банклари фаолияти эътирофга лойиқ?» саволига эса респондентлар аксарияти «Агробанк», ТИФ Миллий банки, «Асака» банк, Халқ банки, «Микрокредитбанк», «Қишлоқ қурилиш банк», «Азия альянс банк», «Ипотека-банк», «Ориент финанс банк» «Капиталбанк» ва «Ўзсаноатқурилишбанк»нинг филиаллари ҳудудларда фаол ишлаётганини айтди.

Ўтказилган сўровларда «Шу банкларнинг фаолиятига қандай баҳо берасиз?» саволига олинган жавобларда ижобий баҳо 97,9 фоизни ташкил этиб, бу йўналишда аввалги сўровларга нисбатан ўсиш кузатилди. Ҳудудлар бўйича эса Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Бухоро, Навоий, Самарқанд, Қашқадарё ва Хоразм вилоятларидаги тадбиркорларнинг кўпчилиги банклар фаолиятини ижобий баҳолади.

тизимини такомиллаштириш юзасидан амалга оширилаётган ишлар ҳудудлар ривожига ҳам муҳим ўрин тутмоқда, – дейди **Жондор туманидаги «Султон Одилов» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Қодирбек Қаландаров**. – Хусусан, айни пайтда туманимиз аҳлига «Агробанк», «Микрокредитбанк» ва Халқ банкининг филиаллари, минибанклари ҳамда юзлаб касалари томонидан замонавий банк хизматлари кўрсатилаяпти. Айниқса, банк ходимларининг ҳар бир маҳаллага кириб, аҳоли, тадбиркорлар, фермерлар билан ўтказаятган амалий учрашувлари ўзаро алоқаларни мустаҳкамлашда жуда қўл келаётир.

Бир мисол. Жорий йилнинг 9 ойида молия муассасалари томонидан туманимиз тадбиркорларига 12,5 млрд. сўмлик кредитлар ажратилибди. Шундан 3,5 млрд. сўми озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришга, 1,8 млрд. сўми тадбиркор аёлларни молиявий қўллаб-қувватлашга, 1,1 млрд. сўми касб-хунар коллежлари

ISLOHOTLAR SAMARASI

ҳам муҳим роль ўйнамоқда» деган жавобни берган бўлса, 98,1 фоизи «Микрокредитлар жойларда, айниқса, чекка ва қишлоқ ҳудудларида тадбиркорликни ривожлантириш учун зарур бошланғич сармояни шакллантиришга замин яратмоқда», 98,5 фоизи эса «Тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланмоқчи бўлган фуқароларга микрокредитлар бериш бўйича бир қатор қулайлик ва имтиёзлар яратилганлиги аҳолини, хусусан, аёллар ҳамда касб-хунар коллежлари битирувчиларини тадбиркорликка жалб қилишда катта аҳамият касб этмоқда», деган фикрни маъқуллади.

Сўровда иштирок этганлар орасида, шунингдек, кредит олиш учун банкка мурожаат қилган тадбиркорлар 98,3 фоизни ташкил этди. Бу уларнинг банклар кредитидан фойдаланиш борасида фаоллиги ортиб бораётганини билдиради, албатта.

Яқунда тижорат банклари ходимлари томонидан пул ҳисоб-китоби ҳужжатларини қабул қилиш ва унинг жараёни таъминлаш хизматида миқрозларга хизмат кўрсатиш сифати ортиб бораётгани ҳам тадқиқот натижаларидан маълум бўлмоқда. Яъни респондентларнинг 98,5 фоизи бу масалада ўз мамнунлигини изҳор этган бўлса, 98,1 фоизи бизнесни юритиш учун зарур бўладиган маблағни тижорат банкларидан олишни мақсадга мувофиқдир, дейишди.

Электрон воситалар ва пластик карточкалардан фойдаланишда, тўловларни амалга оширишда замонавий телекоммуникация воситаларининг қўлланилаётганлиги натижасида яратилаётган қулайликлар хусусида 97,8 фоиз респондент ижобий фикр билдириб, ушбу хизмат турларини янада кенгайтириш юзасидан таклифлар киритди.

Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 6 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чоратадбирлар тўғрисида»ги Қарори ижроси бўйича сўров олиб борилганда, қатнашчиларнинг 98,3 фоизи «Банклар – бизнинг ишончли таянчимиз, банк кредитлари бизнесимизни йўлга қўйишда кенг имкониятлар яратмоқда» дея жавоб бергани, 98,8 фоизи банкларимиз томонидан касб-хунар коллежлари битирувчиларига имтиёзли кредитлар ажратилаётганлигидан мамнунлигини таъкидлаганини эътироф этиш лозим.

Тадбиркор аёллар ўртасида сўровлар ўтказилганда эса, уларнинг 98,9 фоизи «Банклар – бизнинг яқин ҳамкоримиз, уларнинг ёрдами билан муваффақиятга эришмоқдамиз», дея ижобий баҳо берди.

– Чиндан ҳам, банк тизими томонидан хотин-қизлар

тадбиркорлигини молиявий қўллаб-қувватлашга қаратилган эътибор йил сайин кучаймоқда, – дейди «Тадбиркор аёл» Ўзбекистон Ишбилармон аёллар ассоциацияси раиси Гулнора Маҳмудова. – Бу борада Президентимиз томонидан соҳани янада ривожлантириш бўйича қабул қилинган фармон ва қарорлар асосида уларга имтиёзлар берилаётганини алоҳида қайд этиш зарур. Сабаби, «Банклар – тадбиркорларнинг ҳам-

билан таъминлаш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилди.

Жумладан, шу кунларда жойларда Президентимиз ташаббуси билан тижорат банкларининг кредитлари ҳисобидан қурилган 50 та кўп қаватли «Камолот уйи» фойдаланишга топширилаётгани тилга олинди. Бу турар жойлар нафақат ўзининг замонавий ва шинамлиги билан, балки имтиёзли шартлар асосида берилаётгани билан ҳам алоҳида ажралиб

лантиришда, оилавий тадбиркорлар сони ортишига туртки бераётганини маълум қилди.

Барқарор фаолиятга – муносиб баҳо

Марказ томонидан хорижий инвесторларнинг фикрларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Жумладан, «Инвестицион кредитлар қандай натижалар бермоқда?» деган саволга респондентларнинг 97,6 фоизи «Импорт ўрнини босувчи экспортбоп

корга мос равишда ишлаб чиқилган. Шунинг учун ҳам да-ромадимиз юқори бўлмоқда. Бугунги кунда 88 кишилиқ жамоамиз янги лойиҳалар устида ишляпти. Ўйлаймизки, уларни рўёбга чиқаришда ҳам «Алоқабанк» бизга яқиндан ёрдам беради.

Банкларнинг амалий ёрдами билан мулкдор бўлганимдан хурсандман. Шунинг учун ҳам банк тизимидан кўнглим тўқ.

Лўндасини айтганда, жойларда банклар ҳақида сўз кетганда, уларга «Ишбилармонларнинг яқин ҳамкори ва молиявий кўмакчиси» дея баҳо берилаётгани бежиз эмас. Чунки молия муассасалари томонидан кўрсатилаётган хизматлар тадбиркору миқрозлар талабига тўлиқ жавоб беради. Бундан барчамиз хурсандмиз, албатта.

Маълумот ўрнида айтиш жоизки, банкларимиз томонидан ўтган беш йил мобайнида республикамиз экспорт салоҳиятини мустаҳкамлаш учун 29 трлн. 327 млрд. сўмликдан зиёд инвестицион сармоялар ажратилиб, унинг умумий ҳажми 3,5 баробар кўпайди. 28 трлн. сўмликдан ортиқ кредитлар эса кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш учун йўналтирилди. Бу эса экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмини кескин ошириш имконини бермоқда.

Сўров қатнашчилари пировардида мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун тижорат банклари томонидан амалга оширилаётган ишларни янада жадаллаштириш, замонавий ва қулай банк хизматларини кенг жорий қилиш, ўтказилаётган амалий учрашувларни давом эттириш бўйича ўз таклиф ва тавсияларини беришгани, табиийки, тизимнинг янада раванқ топишига кўмаклашади.

Мухтасар қилиб айтганда, «Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази томонидан ҳудудларда ўтказилган навбатдаги сўров таҳлили жорий йилнинг тўққиз ойида республикамиз банк тизими ўз олдида қўйган устувор вазифаларни аниқ ва сифатли бажараётганини кўрсатди. Аҳоли бундан мамнун. Унда иштирок этганларнинг 98,5 фоизи банк тизимида Давлатимиз раҳбарининг фармон ва қарорлари, «Кексаларни эъзозлаш йили» Давлат дастури ижроси ўз вақтида бажарилиб, банкларда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар қўтилган натижаларни бераётганини қайд этгани бунинг яққол исботидир. Шундан келиб чиқиб, айтиш мумкинки, «Мижоз банк учун эмас, банк мижоз учун» тамойили амалда тўла ифодасини топапти.

«Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази материаллари асосида тайёрланди.

кори ва ишончли таянчи!» шиори остида микрокредитлар ажратиш механизми янада соддалаштирилаётгани, кредитларнинг йиллик фоиз ставкаси мақбул даражада белгиланётгани ишбилармон аёллар сафини кенгайтиришда пойдевор бўлаётир.

Биласиз, илгари оилавий бизнес ва хунармандчиликни молиявий қўллаб-қувватлаш билан асосан, «Микрокредитбанк» шуғулланган бўлса, 2011 йилдан буён ушбу йўналишларга барча тижорат банклари томонидан микрокредитлар йўналтириляпти. Марказий банк билан ҳамкорликда жойларда тадбиркор аёллар учун кўплаб амалий учрашувлар, бизнес-форумлар ўтказилаётгани ёки бўш иш ўринлари ярмаркалари ташкил этилаётгани шубҳасиз, бу борадаги ишларни жадаллаштиришга хизмат қилмоқда.

Дарҳақиқат, аёллар тадбиркорлигини молиявий қўллаб-қувватлаш учун тижорат банклари томонидан ажратилган кредитлар ҳажми йилдан-йилга ошмоқда. Охириги 10 йилда кредитлаш миқдори 30 баробардан зиёд ўсиб, жорий йилнинг ўзида уларга 1,2 трлн. сўмликдан кўпроқ сармоя берилиши режалаштирилгани бунинг тасдиғидир.

Қисқаси, Марказий банк етакчилигида мамлакатимиз тижорат банклари ишбилармонларни, шу жумладан, тадбиркор хотин-қизларни молиявий қўллаб-қувватлаётгани уларнинг жамиятда ўз ўрнини топишида айни муддао бўлмоқда. Шунинг учун ҳам тадбиркор аёлларнинг банкларга бўлган ишончи мустаҳкамланиб бормоқда. Тадбиркор аёллар номидан банк тизими раҳбариятига ўз миннатдорчилигини билдирамиз.

«Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази ўтказган тадқиқотда ёш оилаларни уй-жой

туради. Шу боис сўровда иштирок этган респондентларнинг 100 фоизи мазкур уйлар имтиёзли даврни инобатга олган ҳолда, 20 йил муддатга ипотека кредити орқали берилаётганини хурсандчилик билан баҳолашди.

Марказ томонидан ўтказилган сўровларда ҳудудларнинг саноат салоҳиятини ривожлантириш дастурлари бўйича ҳам саволлар тақдим этилди. Масалан, мазкур дастурларга киритилаётган лойиҳаларни молиялаштиришда кредитларнинг самарадорлиги ҳақида берилган саволга респондентларнинг 97,5 фоизи «Сармояни олишда ҳужжатларнинг мақбул даражада соддалаштирилганлиги, кичик бизнес субъектларидан тижорат банкларида миллий валютада ҳисоб рақами очганлик учун тўлов ундиришга чек қўйилганлиги, аризаларни кўриб чиқиш муддати уч банк кунга эътиб белгиланганлиги, банк ҳисобварақларини расмийлаштиришда имзо намуналарини нотариал тасдиқлаш, шунингдек, кичик бизнес субъектлари бўлмиш микрофирмаларнинг имзо намуналари карточкасида иккинчи имзо (ҳисобчи) бўлиши талаби бекор қилинганлиги кенг имкониятлар яратаяпти», дея жавоб қайтаришди.

Сўровда, шунингдек, Марказий банк томонидан Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Хотин-қизлар қўмитаси, Бош прокуратура, Савдо-саноат палатаси ва бошқа ташкилотлар билан ўтказилаётган амалий учрашувлар юқори самара бераётгани респондентлар томонидан ижобий баҳога (98,1 фоиз) лойиқ кўрилган бўлса, 98,7 фоиз иштирокчи айнан олис ҳудудларга ажратилаётган имтиёзли кредитлар жойларда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳаларини ривож-

маҳсулотлар ишлаб чиқариш билан бирга, аҳолини иш билан таъминлаш имконини бераёпти», дея ижобий жавоб қилишди. Бу, ўз навбатида, юртимизнинг барча тижорат банклари «Стандарт энд пурс», «Фитч рейтингс», «Мудис» каби халқаро рейтинг агентликларининг барқарор рейтинг баҳосига бежиз муносиб кўрилмаганининг яна бир исботи, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз. Айниқса, Халқаро молия корпорацияси ва Жаҳон банкининг бизнесни юритиш бўйича жорий йилги ҳисоботида Ўзбекистон 189 та давлат орасида кредитлаш тизими бўйича охириги икки йил ичида 50 поғонага кўтарилгани, яқинда АҚШда нашр этилиб, дунёнинг 180 мамлакатига тарқатилган «Global Finance» журнали томонидан берилган рейтинг баҳосига кўра, дунё Марказий банклар орасида мамлакатимиз Марказий банки яна бир поғона юксалгани ҳам қувонарлиқдир.

– Бугунги кунда юртимизда биз, тадбиркорларга берилаётган имтиёз ва яратилаётган қулай шарт-шароитлар, банкларимиз томонидан ажратилаётган имтиёзли кредитлар натижасида ишимиз чин маънода юришмоқда, – дейди Фарғона вилоятидаги «Эко-Пластик» масъулияти чекланган жамияти раҳбари Бахтиёр Султонов. – Мисол учун, биз «Алоқабанк»дан 11,6 млрд. сўм миқдорида кредит олиб, Италия ва Хитойдан полиэтилен тасма, баргак ҳамда синтетик тола ишлаб чиқаришга мўлжалланган замонавий ускуналар харид қилган эдик. Ҳозиргача улар ёрдамида 7 млрд. сўмлик маҳсулот тайёрланиб, унинг 85 фоизини хориж бозорларига сотишга муваффақ бўлдик. Сабаби, йиллик фоиз ставкаси жуда-ям маъқул. Банк тизимидаги кредитлаш сиёсати тадбир-

USTUVOR YO'NALISHLAR

Ўзбекистон пахтаси ва тўқимачилик саноатининг жаҳон бозоридаги ўрни янада мустаҳкамланмоқда

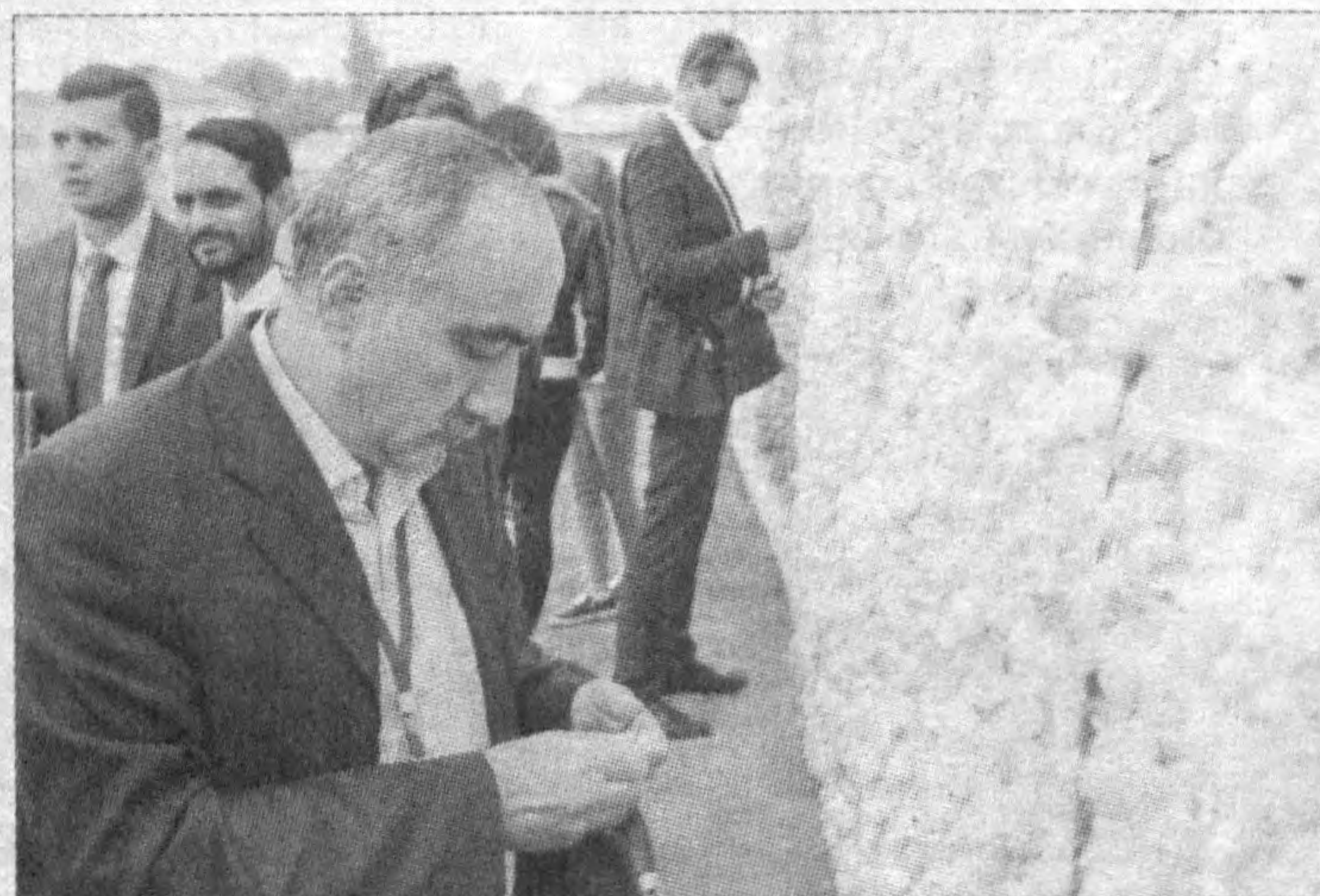
Ушбу форум пахта етиштириш, уни қайта ишлаш, транспортировка қилиш ва сотиш бўйича халқаро ҳамкорликни ривожлантиришнинг янги босқичини бошлаб берди. Анъанавий ўтказиб келинаётган халқаро анжуман бугун нафақат Ўзбекистоннинг турли давлатларнинг йирик тўқимачилик компания ва етакчи трейдерлари билан ҳамкорлигини кенгайтириш, балки пахта етиштириш, уни қайта ишлаш, сотиш ва етказиб бериш билан шуғулланадиган кўплаб мамлакатлар, фирма ҳамда компаниялар ўртасида шериклик муносабатларини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Мазкур нуфузли тадбир туфайли ўзбекистонлик ҳамкорлар билан йўлга қўйилган ўзаро манфаатли алоқаларни кенгайтириш ва янги муносабатлар ўрнатишга бўлган қизиқиш халқаро миқёсда йил сайин ортиб бораётир. 2005 йилда дастлабки Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасида 30 мамлакатдан 170 га яқин компания вакиллари қатнашган бўлса, жорий йилда қирқдан ортиқ давлатдан 1000 дан зиёд фирма ва компания мутахассислари ташриф буюрди. Ўтган йиллар давомида Ўзбекистон пахтасини экспорт қилиш географияси сезиларли даражада кенгайди. Масалан, 2000 йилда юртимиз далаларида етиштирилган ҳосил асосан Европа давлатларидаги бозорларда сотилган бўлса, кейинги вақтда Хитой ва Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларига ҳам экспорт қилинмоқда.

– Ўзбекистон жаҳон бозорига пахта етказиб берадиган етакчи давлатлар сирасига қиради ва етиштирилган ҳосилни қайта ишлашга мамлакатингизда катта эътибор қаратилмоқда, – деди «Cotton Outlook» халқаро ахборот агентлигининг бошқарувчи директори Р.Батлер. – Бугунги кунда пахтани қайта ишлаш коэффициенти 40 фоизга етказилди. Серкуёш ўлкангизда юқори навли пахта етиштирилаётгани, малакали ходимлар мавжудлиги ва бизнес юритиш учун кенг кўламли имтиёз ҳамда преференциялар яратилгани Ўзбекистонни инвестиция киритиш учун истиқболли мамлакат сифатида намоён этмоқда.

Сифати юқорилиги, шунингдек,

Тошкентда Президентимиз Ислон Каримов ташаббуси билан ташкил этилган XI Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркаси ўтказилди.

мамлакатимизда сўнгги йилларда жаҳон бозорида «оқ олтин»га бўлган нарх кескин ўзгаришининг олдини олиш имконини берадиган «А» «Cotlook» индекси асосида нарх белгилашнинг ошқора тизими қўлланилаётгани боис Ўзбекистон пахтасига талаб ортиб бораётир. Бундан ташқари, пахтани экспорт қилиш жараёнига яна учта ташқи савдо компанияси – «Ўзмарказимпекс», «Ўзсаноатмашимпекс» ва «Ўзинтеримпекс» ҳам жалб этилди. Улар хориждаги ўз ваколатхоналари ва савдо уйлари орқали серкуёш ўлкамизда етиштирилган ҳосилни хорижий давлатларга йил давомида барқарор етказиб беришни таъминламоқда.

Таклиф этилаётган пахта сифат кўрсаткичлари юқорилиги билан ажралиб туради ва бу кўрсаткичлар янги навлар яратилиши ҳисобидан

йилдан-йилга яхшиланиб бормоқда. Айни пайтда юртимиз далаларида серҳосил, толаси узун ва тоза, зараркундаларга бардошли, мамлакатимиз ҳудудларининг тупроқ-иклим шароитига мос қатор эртапишар ғўза навлари етиштирилмоқда. Ўзбекистоннинг олий навли пахта толаси жаҳон бозорида талаб этиладиган асосий сифат кўрсаткичларидан бири бўлган микронейр кўрсаткичига тўла жавоб беради.

Ўзбекистонлик олимлар эришган сўнгги ютуқлардан бири – бу дунёдаги илк ген-нокаут технологиясидир. Мазкур технология чидамли хусусиятларга эга «Порлоқ» навлари туркумини яратиш имконини берди. Бунинг самарасида мамлакатимизда янги нав толасини сотиш учун нархлар тарификациясига ўзгартишлар киритилди ва ушбу тола бошқа нав-

ларга қараганда 12 фоиз қиммат сотилмоқда. Шуниси эътиборлики, йигирмадан ортиқ фермер хўжалиги ва Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Геномика ва биоин-

форматика марказининг махсус уруғчилик хўжаликларида 2013 йилдан буён «Порлоқ-1», «Порлоқ-2», «Порлоқ-3» ва «Порлоқ-4» янги ғўза навларининг уруғлик чигитини тайёрлаш йўлга қўйилган.

– Ўзбекистонда ғўзанинг янги навларини яратиш борасида кенг кўламли тадқиқотлар амалга оширилмоқда ва селекционер олимлар ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда, – деди Пахта бўйича халқаро маслаҳат қўмитасининг бошқарувчи директори Ж.Ситте. – Мамлакатингизда ушбу йўналишда салмоқли натижаларга эришилмоқда. Ўзбекистон олимларининг қўмитамиз томонидан ўтказиладиган «Йил тадқиқотчиси» анъанавий танловида пахта геноми бўйича амалга оширилган фундаментал тадқиқотлар учун тақдирлангани ҳам бунинг ёрқин тасдиғидир. ➡

Ўзбекистон пахта толасига дунё харидор

Тошкентда ўтказилган XI Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасида дунёнинг қирқдан зиёд мамлакатидан пахта бизнеси ва йирик тўқимачилик компаниялари вакиллари, соҳа мутахассислари, экспертлар ва олимлар ингитрок этди. ЎЗА мухбирлари улар билан суҳбатда бўлди.

Петер ШАФФЛУТЗЕЛ, «Swiss Capital International Group» компанияси бош директори (Швейцария):

– Биз Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасида бир неча йилдан буён иштирок этиб келямиз. Бу ерда саноатчилар ва ишбилармонларнинг музокара олиб бориши ва шартномалар тузиши учун барча шароит яратилган.

Компаниямиз Ўзбекистонда кўплаб жабҳаларда, жумладан, тўқимачилик соҳасида ҳам қатор сармоя-

вий лойиҳаларни амалга ошириб келмоқда. Хусусан, «Uztex», «Uztex Toshkent», «Uztex Shovot», «Shovot Tekstil», «Uztex Chirchiq», «Eurotex» каби корхоналар ҳамкорлигимизнинг ёрқин намунасидир.

Президент Ислон Каримов раҳнамолигида Ўзбекистонда бизнес юритиш, қулай сармоявий муҳит яратиш йўлида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Шу боис Ўзбекистон билан ҳамкорлигимизни янада кенгайтириш, мамлакатингиз ишбилармонлари билан биргаликда яна кўплаб истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш ниятидамиз.

Гопалакришнан РАГУ, «Texcoms Worldwide» компанияси вакили (Сингапур):

– Сингапурда Ўзбекистонни иқтисодиёти барқарор ривожланаётган, инвестиция киритиш учун истиқболли мамлакат сифатида билишади. Мамлакатингиз нафақат пахта етиштирувчи, балки уни қайта ишловчи, саноати ривожланган давлатлар қаторидан муносиб ўрин эгалламоқда. Ярмаркада Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган тайёр тўқимачилик маҳсулотлари экспозицияси ҳам кўпчиликда катта қизиқиш уйғотгани бунинг ёрқин далилидир.

Компаниямиз тўқимачилик соҳасида техникавий консалтинг хизмати кўрсатиш билан шуғулланади. Ярмарка доирасида Ўзбекистон компаниялари билан ҳамкорликни янада ривожлантириш истиқболларини муҳокама қилаётганимиздан мамнунмиз. ➡

USTUVOR YO'NALISHLAR

Ярмарка бўлиб ўтаётган «Ўзэкспомарказ»да жорий йил мамлакатимиз пахта заводлари томонидан ишлаб чиқарилган тола намуналари тақдим этилган.

Ўзбекистонда пахтачилик соҳаси нафақат агротехнологияларни янада такомиллаштириш, навлар сифатини яхшилаш ва пахта тозалаш саноатини модернизация қилиш ҳисобидан,

бораториялари модернизация қилиниб, техник ва технологик қайта жиҳозланмоқда. 2017 йилгача марказни бугунги кунда фойдаланилаётган тизимларга қараганда самарадорлиги икки баробар юқори бўлган «Uster HVI 1000» автоматлаштирилган тизими билан жиҳозлаш режалаштирилаётир. Бу тола сифатини ишончли ва холис баҳолаш даражасини ҳамда

ри фаолият кўрсатмоқда ва мамлакатимизнинг жаҳон бозоридаги ўрнини мустаҳкамлашга хизмат қилаётир.

Ярмарка иштирокчилари «Ўзэкспомарказ» тўқимачилик павильонида мамлакатимиз энгил саноати корхоналари томонидан ишлаб чиқарилган юқори сифатли маҳсулотлар билан танишди. Ўзбекистоннинг юзга

мачилик маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилар федерацияси бош директори К.Шиндлер. – Соҳага инвестициялар жалб қилинаётгани, ишлаб чиқарувчилар қўллаб-қувватланаётгани, юқори қўшимча қийматга эга товарлар экспорти ҳажми ошаётгани бунда муҳим омил бўлмоқда. Натижада тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган кўплаб янги корхоналар ташкил этилмоқда.

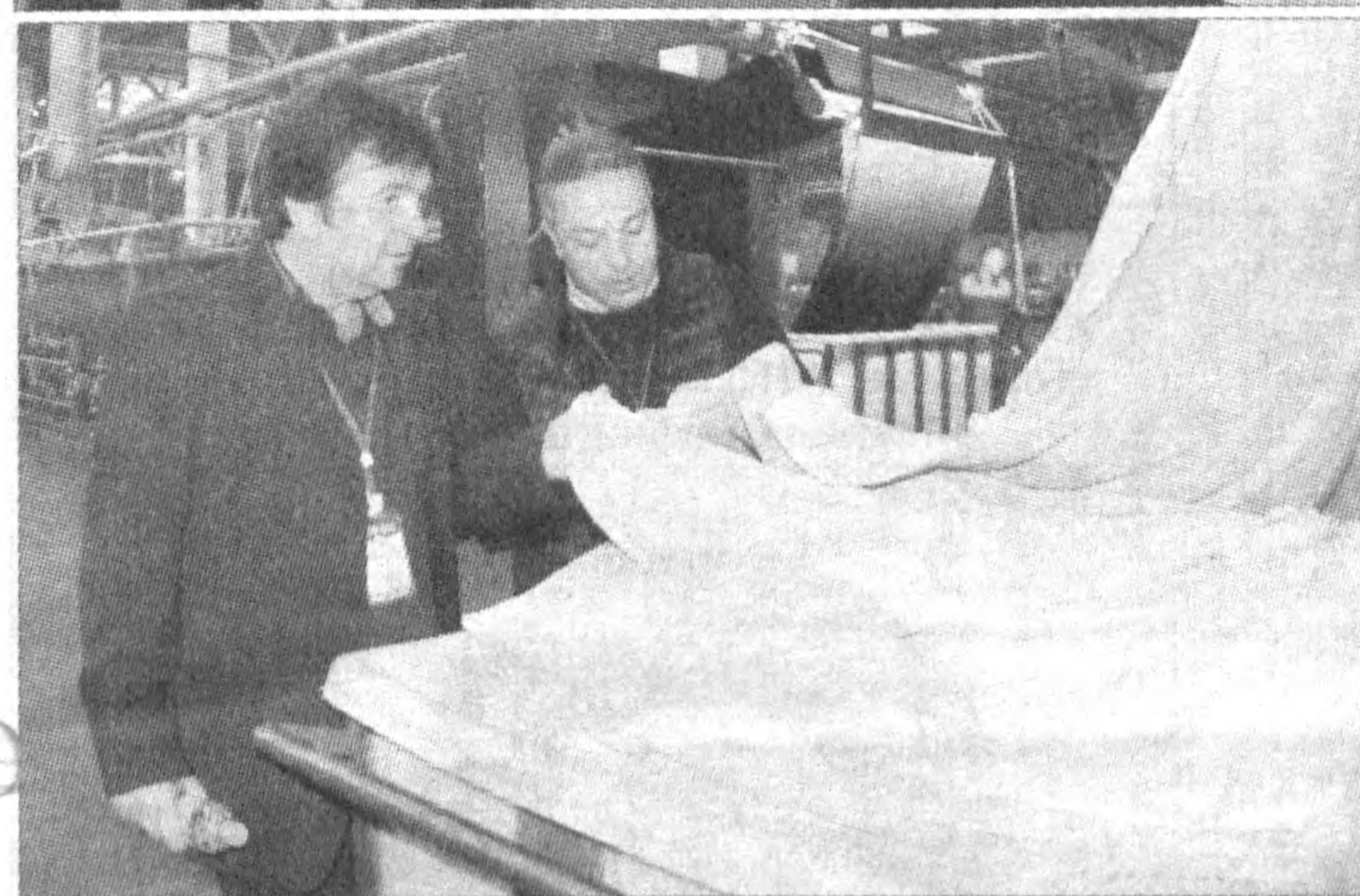
Анъанага кўра, ярмарка доирасида мамлакатимиз ҳудудларининг инвестиция салоҳияти ва тўқимачилик тармоғини ривожлантиришга доир янги лойиҳалар тақдироти ҳам бўлиб ўтди. Хорижий ишбилармон доиралар вакиллари ушбу лойиҳалар катта истикболга эга эканини таъкидлаб, уларга инвестиция киритишдан манфаатдорлигини билдирди.

«Ўзбекенгилсаноат» акциядорлик жамияти ҳузуридаги «Шарқ либослари» дизайн маркази ва «Осиё рамзи» Ўзбекистон модельерлар ва дизайнерлар уюшмаси томонидан ташкил этилган мамлакатимиз ишлаб чиқарувчиларининг либослар коллекцияси намоиши пахта форуми иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотди. Тадбирда эркаклар, аёллар ва болалар кийим-кечаклари, турфа рангли, нақш ва бичимли хилма-хил либослар коллекциялари намоиш қилинди.

Франциянинг «Gherzi Textile Organization» компанияси бош директори Ж.Герци, Швейцариянинг «Swiss Capital International Group AG» компанияси раиси П.Шафлюцел, Германиянинг «TNN» компанияси раиси Н.Неохаус ва бошқалар бугунги иқтисодий шароитларда Ўзбекистон янги савдо бозорларини забт этиш, жаҳон бозорида ўз мавқеини янада мустаҳкамлашга қодир эканини таъкидлади. Хорижлик иштирокчилар мамлакатимиз билан ушбу соҳада савдо, ишлаб чиқариш ва инвестициявий ҳамкорликни янада кенгайтиришга катта қизиқиш билдирди.

Ярмарканинг дастлабки кунда Ўзбекистон пахтаси ва тўқимачилик маҳсулотларини сотиб олиш бўйича ўтказилган музокараларда юртимизнинг ушбу маҳсулотларни ишлаб чиқарувчи корхоналари ҳамда ташқи савдо компаниялари вакиллари қатнашди.

ХИ Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасининг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев сўзга чиқди.

балки илғор жаҳон тенденциялари асосида ривожланиб бораётгани таъкидланди. Сўнгги йилларда соҳа корхоналари ишлаб чиқариш майдонларини имкон қадар қисқартириш, энергия тежайдиган технологиялар, хомашё ва маҳсулотни автоматлаштирилган тарзда назорат қилиш, электрон ҳисобга олиш тизимларини жорий этиш ҳисобидан қайта жиҳозланмоқда. Пахтани тойлаш бўйича янги тизим жорий этилгани маҳсулотнинг товар кўринишини сезиларли даражада яхшилаш, таннархини камайтириш ва ишлаб чиқариш маданиятини ошириш имконини бераётир.

Ярмаркада сотувга қўйилган ҳар бир той «Сифат» Ўзбекистон пахта толасини сертификатлаш марказининг сифат сертификати эга. Айни пайтда марказ ва унинг ҳудудий ла-

Ўзбекистон пахтасининг жаҳон бозоридаги рақобатбардошлигини оширишга хизмат қилади.

Сўнгги йилларда мамлакатимизнинг экспорт салоҳияти сезиларли равишда ошиб, ташқи бозорга маҳсулот етказиб бериш тузилмасини хомашёдан юқори қўшимча қийматга эга тайёр маҳсулотга йўналтириш энгил саноат имкониятларини кенгайтирмоқда. Бугун тармоқ корхоналари ўз маҳсулотларини дунёнинг 55 давлатига етказиб бермоқда ва экспорт географияси мунтазам кенгаймоқда. Тўқимачилик ва тикувчилик-трикотаж корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар МДХ ва Европа давлатлари, Хитой Халқ Республикаси, АҚШ, Канада ҳамда қатор араб мамлакатларига экспорт қилинмоқда. Айрим мамлакатлар, хусусан, АҚШда дилерлик бўлимли-

якин тўқимачилик ва тикувчилик-трикотаж корхоналари калава, газлама, бўялган ва аралаш ип, трикотаж мато, тайёр трикотаж ва тикувчилик буюмлари, шунингдек, пайпок, махсус тайёрланган матолар, махсус кийим-кечак ва бошқа товарларни тақдим этмоқда.

Ярмаркада «Осборн текстиль», «ДЭУ Фаргона», «ДЭУ Бухоро», «Индорама Кўқон текстиль», «Текстайл Текноложии групп», «Алким текстиль», «Бирюза групп», «Контекс Тошкент», «БФ текстиль», «Фреш Стайл», «Лукбо текстиль» масъулияти чекланган жамиятлари хорижий корхоналар, «Ўзтекс», «Пластекс» каби компаниялар гуруҳи ўз стендларини намоиш қилмоқда.

– Ўзбекистон тўқимачилик саноати сўнгги йилларда жадал ривожланиб бормоқда, – деди **Халқаро тўқи-**

Кристофэ БРИОЛИН, «Exuipoh» компанияси президенти (Франция):

– Ўзбекистоннинг пахта ва тўқимачилик саноати улкан салоҳиятга эга. Ярмаркада намоиш этилаётган, Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган кўплаб турдаги тўқимачилик маҳсулотлари мамлакатингизда энгил саноат ривожланганидан далолат беради.

Бу жараёнда мода ва дизайн соҳаси ҳам изчил раванқ топмоқда, тадбиркорлар, модельерлар ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда. Биз ҳам мамлакатингиздаги «Ideal» масъулияти чекланган жамияти билан янги моделлар дизайнини яратиш борасида ҳамкорлик қилиб келямиз. Юртингиз ишбилармонлари билан ўзаро манфаатли ва узоқ муддатли ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантириш, янги лойиҳалар ишлаб чиқиш ва амалга оширишни мақсад қилганмиз.

Абул Калам АЗАД, «Damodar Menon International» компаниясининг МДХ мамлакатлари бўйича маркетинг менежери (Хиндистон):

– Пахта ва тўқимачилик саноатида катта нуфузга эга Ўзбекистон билан ҳамкорлигимизни тобора мустаҳкамлашдан манфаатдормиз. Мамлакатингизда ўтказилаётган мазкур ярмарка пахта етказиб берувчилар ва харидорларнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлашга, жаҳон тўқимачилик саноатини ривожлантиришга хизмат қилаётир.

Бундан аввал Ўзбекистонда 1997 йилда бўлган эдим. Ўтган даврда мамлакатингиз жудаям ўзгариб, ҳар томонлама ривожланганини кўриб турибмиз. Тошкент шаҳрининг кўркига кўрк қўшилиб, янада гўзаллашибди. Мухташам иншоотлар, кўчаларни тўлдирган замонавий ўзбек автомобиллари мамлакатингиз тараққиёти, халқингиз фаровонлиги ошиб бораётганининг ўзига хос ифодасидир.

Масуд ПАНА, «Asia Composite Mills», «Asia Fibre Industries», «RMT Textile Mills» компаниялари бошқарувчи директори (Бангладеш):

– Компанияларимиз ип-калава ишлаб чиқариш бўйича етакчи ўринларда туради. Ўзбекистонда толаси пишиқ, юсак сифатли, саноатбоп пахта етиштирилади. Шу боис тўқимачилик саноати ривожланган барча давлатлар мамлакатингиз билан фаол ҳамкорлик қилишга интиломоқда. Биз ҳам доим Ўзбекистон пахта толасини сотиб оламиз. Бу йил ҳам мамлакатингиздан қарийб 10 минг тонна пахта сотиб олишни режалаштирганмиз.

Ўзбекистон юсак иқтисодий кўрсаткичларга эришиб, дунё ҳамжамиятининг эътиборини тортмоқда. Ўзбекистонда фаол ва муваффақиятли бизнес юритиш учун яратилган қулай ишбилармонлик ва сармоя муҳити бошқа мамлакатлар қатори бангладешлик тадбиркорларнинг ҳам ҳамкорликка қизиқишини кучайтирмоқда.

STATISTIKA

«Тошкент» РФБ биржа айланмаси ва биржа савдолари ҳақида маълумот

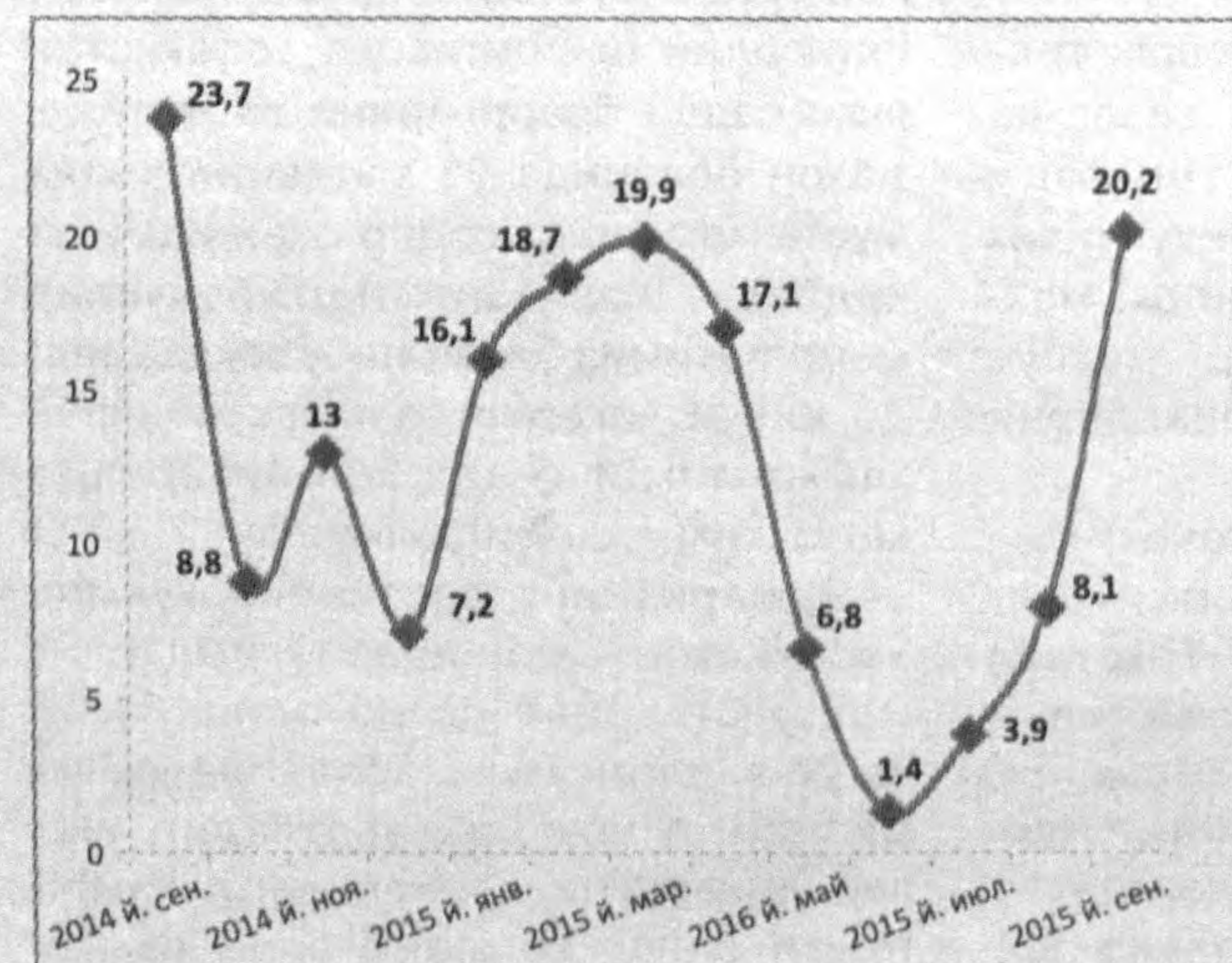
Биржа савдолари ҳажми,
2011-2015 йилларнинг
сентябрь ойида

	Млрд. сўмда
2011 йил сентябрь	14,5
2012 йил сентябрь	7,1
2013 йил сентябрь	3,5
2014 йил сентябрь	23,7
2015 йил сентябрь	20,2

«Тошкент» РФБ
биржа айланмасининг
кўрсаткичлари

Кўрсаткичлар	2014 йил сентябрь	2015 йил сентябрь
Қимматли қоғозлари билан биржага мурожаат қилган АЖлар сони	19	28
Битимлар сони, донада	64	260
Қимматли қоғозлар сони, млн. донада	69,3	36,2
Битимлар миқдори, млрд. сўмда	23,7	20,2

Биржа айланмасининг
динамикаси,
сўнгги 12 ой давомида

Биржа савдолари
натижалари бўйича
инвесторлар ҳақида маълумот,
2015 йилнинг сентябрь ойида

	Битимлар сони, донада	Битимлар миқдори, млн. сўмда
Жисмоний шахслар		
Мурожаатлар	59	9 090,9
Қўшимча эмиссияларни жойлаштириш	81	192,9
Хусусийлаштириш	0	0
Жами	140	9 283,8
Юридик шахслар		
Мурожаатлар	18	2 698,6
Қўшимча эмиссияларни жойлаштириш	102	8 233,4
Хусусийлаштириш	0	0
Жами	120	10 932,0
Жисмоний шахсларнинг умумий ҳажмидаги улуши	53,9 фоиз	46,1 фоиз
Юридик шахсларнинг умумий ҳажмидаги улуши	45,9 фоиз	54,1 фоиз

Алоҳида тармоқлар кесимида
қимматли қоғозлар нархининг
улар номиналига нисбати

	2015 йил сентябрь
Агросаноат мажмуаси	3,50
Банк соҳаси	1,03
Саноат	1,08
Қурилиш	1,00
Бошқалар	1,03

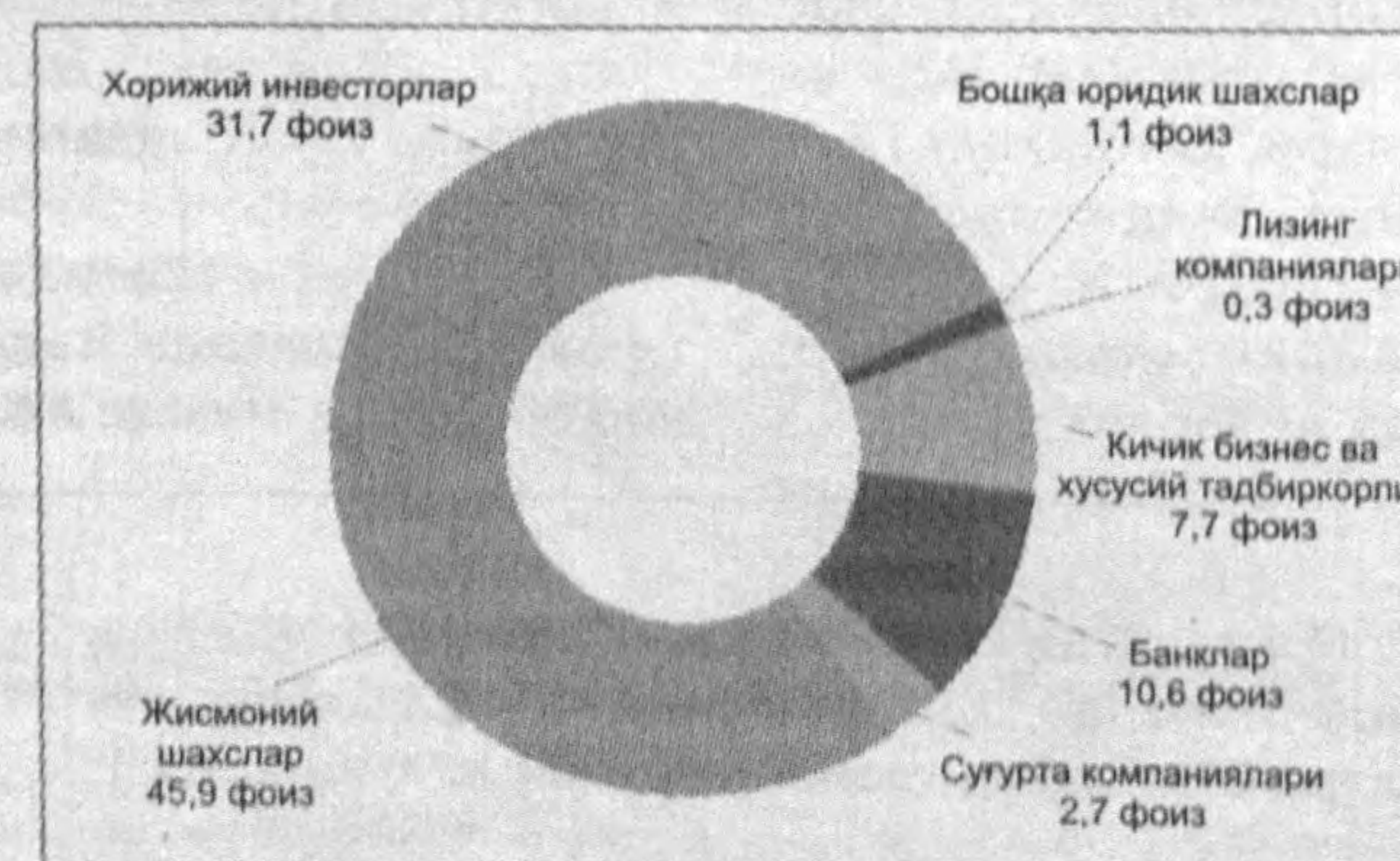
Қимматли қоғозлар
биржа айланмасининг
тармоқлар бўйича таркиби,
2015 йилнинг сентябрь ойида

Қимматли қоғозлар
биржа айланмасининг
тармоқлар бўйича таркиби,
2015 йилнинг январь-сентябрь ойларида

	умумий ҳажмига нисбатан фоизда
Банклар	84,5 фоиз
Агросаноат мажмуаси	10,2 фоиз
Саноат	0,2 фоиз
Ижтимоий соҳа	0,1 фоиз
Қурилиш	2,2 фоиз
Сугурта	0,7 фоиз
Алоқа	0,0001 фоиз
Лизинг	0,03 фоиз
Бошқалар	2,1 фоиз

Инвесторлар кесимида
биржа айланмасининг
тармоқлар бўйича таркиби,
2015 йилнинг сентябрь ойида

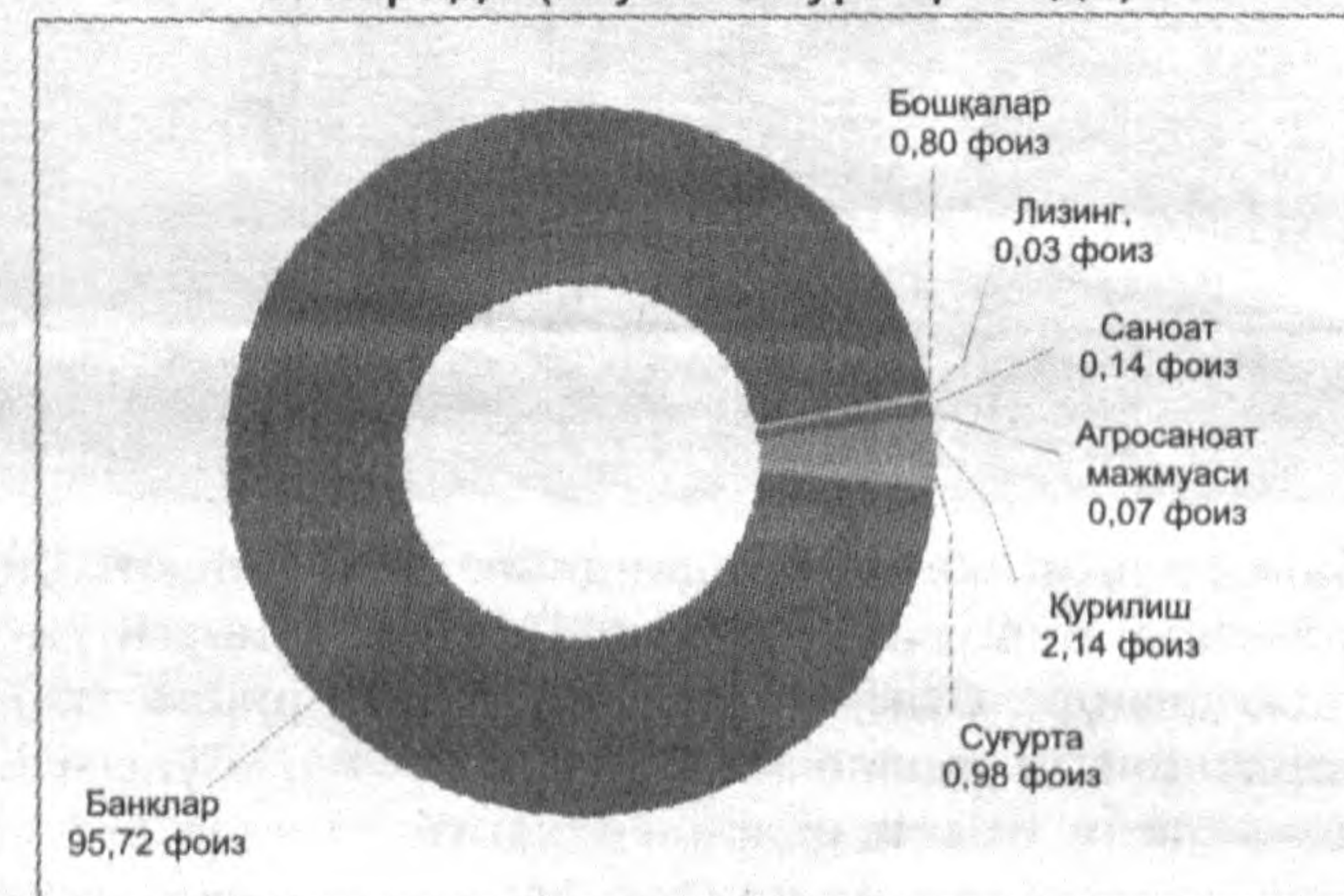
Инвесторлар кесимида
биржа айланмасининг
тармоқлар бўйича таркиби,
2015 йилнинг январь-сентябрь ойларида

	умумий ҳажмига нисбатан фоизда
Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик	12,8 фоиз
Сугурта компаниялари	9,6 фоиз
Жисмоний шахслар	16,4 фоиз
Хорижий инвесторлар	7,1 фоиз
Банклар	3,3 фоиз
Лизинг компаниялари	1,1 фоиз
Бошқа юридик шахслар	49,7 фоиз

Биржа савдоларида
иштирок этувчи брокерлик идоралари
рейтинги, 2015 йилнинг сентябрь ойида

	Битимлар сони, донада	Битимлар умумий миқдори, млн. сўмда
«DEPO-INVEST-TRAST» МЧЖ	14	17 973,8
«TSIAR DEPO» МЧЖ	77	7 635,0
«Mulk-Sarmoya Brokerlik UYI» АЖ	11	6 429,5
«Alp omad invest» МЧЖ	42	4 562,9
«TAT REESTR» МЧЖ	115	2 009,9
«Portfolio Investments» МЧЖ	45	506,3
«Dalal Standard» МЧЖ	8	444,7
«ТашИнвестКом» МЧЖ	79	329,1
«Birinci Banklararo Depozitariy» МЧЖ	66	266,9
«Universal Depozit» МЧЖ	4	184,4

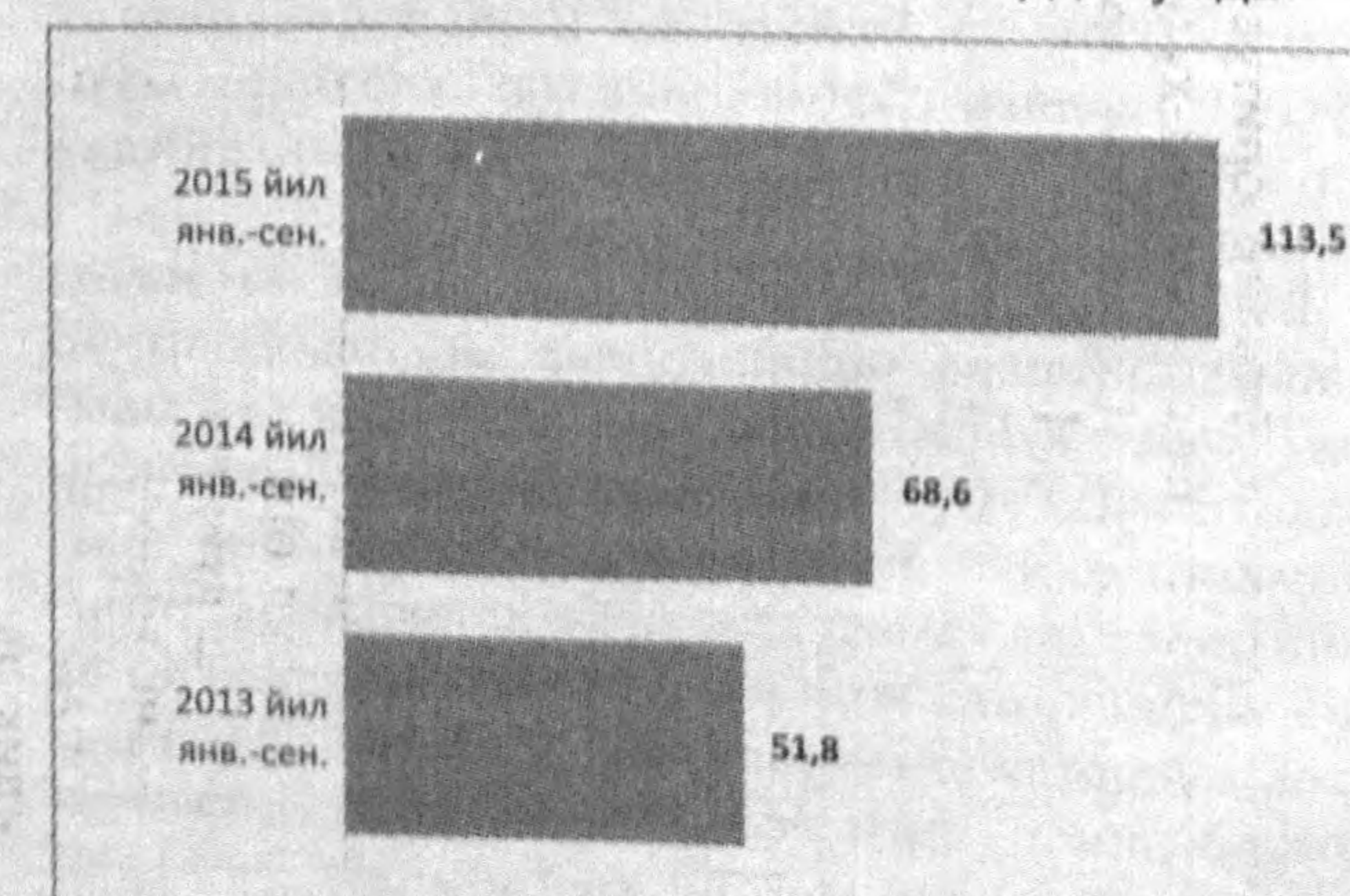
Тармоқлар кесимида
листинг компаниялари айланмасининг
таркиби, 2015 йилнинг январь-сентябрь
ойларида (якунига кўра фоизда)

Энг юқори савдолар ҳажми бўйича
эмитентлар ТОП 10 лиги,
2015 йил бошидан буён

Эмитент номи	Ҳажми, млрд. сўмда
«Ipoteka-bank» АТИБ, Тошкент ш.	43,3
«Asia Alliance Bank» АТБ, Тошкент ш.	12,6
«O'z sanoatqurilishbank» АТБ, Тошкент ш.	10,6
АТ «Aloqabank», Тошкент ш.	10,3
«Qo'qon yog'-moy»	6,4
«InFinBank» ХАТБ, Тошкент ш.	6,2
«Kogon Yog'-Ekstraksiya zavodi»	5,0
«Kapitalbank» АТБ, Тошкент ш.	4
«Turkiston» ХАТБ, Тошкент ш.	3,5
«Qizilqumsement» АЖ	2

Биржа айланмасининг
динамикаси, 2011-2015 йилларнинг
январь-сентябрь ойларида, млрд. сўмда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ
ҚАРОРИ

**Микрокредит ташкилотлари фаолиятини
лицензиялаш тартиби тўғрисидаги Низомга
ўзгартиришлар киритиш ҳақида**

**Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида
2015 йил 25 сентябрь куни 2093-6-сон билан
давлат рўйхатидан ўтказилди.**

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги, «Микрокредит ташкилотлари тўғрисида»ги, «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида»ги, 2015 йил 20 августдаги ЎРҚ-391-сон «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига хусусий мулкни, тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилишни янада кучайтиришга, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонунларига муво-

фиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2010 йил 23 январдаги 3/5-сонли қарори (рўйхат рақами 2093, 2010 йил 13 апрель) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2010 й., 14-15-сон, 116-модда) билан тасдиқланган Микрокредит ташкилотлари фаолиятини лицензиялаш тартиби тўғрисидаги Низомга иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

**Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки раиси**

Тошкент ш.,
2015 йил 5 сентябрь,
24/9-сон

Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Бошқарувининг
2015 йил 5 сентябрдаги
24/9-сонли қарорига
ИЛОВА

**Микрокредит ташкилотлари фаолиятини
лицензиялаш тартиби тўғрисидаги Низомга
киритилаётган ўзгартиришлар**

1. Низом муқаддимаси куйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги, «Микрокредит ташкилотлари тўғрисида»ги, «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида»ги Қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси ҳудудида микрокредит ташкилотларини лицензиялаш тартибини белгилайди.».

2. 13-бандда:

учинчи ва тўртинчи хатбошилар чиқариб ташлансин;

бешинчи – еттинчи хатбошилар тегишли равишда учинчи – бешинчи хатбошилар деб ҳисоблансин.

3. 15-банд куйидаги таҳрирда баён этилсин:

«15. Ҳажми бир варақдан зиёд ҳолда тақдим этиладиган барча ҳужжатлар алоҳида йиғмажилд шаклида тикилиб, микрокредит ташкилоти раҳбари томонидан имзоланган ва муҳри билан (муҳр мавжуд бўлган тақдирда) тасдиқланган бўлиши лозим.».

4. 50-банддаги «ўн кун» деган сўзлар «уч кун» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

5. 55-банд куйидаги таҳрирда баён этилсин:

«55. Мазкур Низомга мувофиқ талаб қилинадиган барча ҳужжатлар Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тили ҳақида»ги Қонунига риоя этилган ҳолда тақдим этилади.».

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИНИНГ
Қ А Р О Р И

**Тижорат банклари томонидан кредит портфели таркибида узоқ
муддатли инвестициявий молиялашнинг улушига қараб юридик
шахслардан олинадиган фойда солиғи бўйича солиқ имтиёзларини
қўллаш тартиби тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида**

**Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида
2015 йил 29 сентябрь куни 2716-сон билан
давлат рўйхатидан ўтказилди.**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 28 июлдаги ПҚ-1166-сон «Тижорат банкларининг инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришга йўналтириладиган узоқ муддатли кредитлари улушини кўпайтиришни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ва 2015 йил 6 майдаги ПҚ-2344-сон «Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва уларнинг ресурс базасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарорларига мувофиқ

**Ўзбекистон Республикаси
Молия вазири**

Тошкент ш.,
2015 йил 14 сентябрь,
79-сон

**Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки раиси**

Тошкент ш.,
2015 йил 14 сентябрь,
336-В-сон

**Ўзбекистон Республикаси
Давлат солиқ қўмитаси раиси**

Тошкент ш.,
2015 йил 14 сентябрь,
2015-29-сон

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банк Бошқаруви, Давлат солиқ қўмитаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Тижорат банклари томонидан кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улушига қараб юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи бўйича солиқ имтиёзларини қўллаш тартиби тўғрисидаги Низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Р. АЗИМОВ

Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Б. ПАРПИЕВ

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги,
Марказий банки Бошқаруви ва Давлат солиқ
қўмитасининг 2015 йил 14 сентябрдаги
79, 336-В, 2015-29-сонли қарорига
ИЛОВА

**Тижорат банклари томонидан кредит портфели таркибида узоқ
муддатли инвестициявий молиялашнинг улушига қараб юридик
шахслардан олинадиган фойда солиғи бўйича солиқ имтиёзларини
қўллаш тартиби тўғрисидаги
Н И З О М**

Ушбу Низом Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 28 июлдаги ПҚ-1166-сон «Тижорат банкларининг инвестиция лойиҳала-

рини молиялаштиришга йўналтириладиган узоқ муддатли кредитлари улушини кўпайтиришни рағбатлантириш борасидаги қўшимча

чора-тадбирлар тўғрисида»ги ва 2015 йил 6 майдаги ПҚ-2344-сон «Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва уларнинг ресурс базасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарорларига мувофиқ узоқ муддатли инвестициявий молиялашни амалга оширувчи тижорат банклари томонидан юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи бўйича солиқ имтиёзларини қўллаш тартибини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 28 июлдаги ПҚ-1166-сон «Тижорат банкларининг инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришга йўналтириладиган узоқ муддатли кредитлари улушини кўпайтиришни рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ва 2015 йил 6 майдаги ПҚ-2344-сон «Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва уларнинг ресурс базасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарорларига мувофиқ тижорат банклари 2020 йилнинг 1 январига қадар кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улушига қараб табақалаштирилган ставкалар бўйича юридик шахслардан олинadиган фойда солиғини тўлайдилар.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

узоқ муддатли инвестициявий молиялаш — уч йилдан кам бўлмаган муддатга берилadиган инвестициявий кредитлар ва лизинг хизматлари, шу жумладан, банклар томонидан олинadиган ишлаб чиқариш корхоналари негизида ташкил этиладиган компаниялар активларига банклар томонидан йўналтириладиган маблағлар;

инвестициявий кредит (лизинг) — Ўзбекистон Республикасининг «Инвестиция фаолияти тўғрисида»ги Қонунининг 4-моддасида назарда тутилган мақсадлар учун берилган кредитлар (лизинг);

кредит портфели — барча кредитлар бўйича баланс ҳисобварақлари суммаси (брутто), банклар томонидан олинadиган ишлаб чиқариш корхоналари негизида ташкил этиладиган компаниялар активларига банклар томонидан йўналтириладиган барча маблағлар, шунингдек, уч йилдан кам бўлмаган муддатга берилган лизинг хизматлари суммаси.

2-боб. Имтиёзларни қўллаш тартиби

3. Мустақил солиқ тўловчи бўлган филиаллар узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улушини мустақил равишда аниқлайдилар.

4. Юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи ставкаси кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улушига қараб табақалаштирилади.

Кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улуши:

35 фоиздан 40 фоизгача бўлганда — ставка белгиланган ставканинг 80 фоизини ташкил этади;

40 фоиздан 50 фоизгача бўлганда — ставка белгиланган ставканинг 75 фоизини ташкил этади;

50 фоиздан юқори бўлганда — ставка белгиланган ставканинг 70 фоизини ташкил этади.

5. Узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улуши қуйидаги формула асосида ҳисобланади:

Уумим = Умим / КП * 100, бунда:

Уумим — узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улуши;

Умим — узоқ муддатли инвестициявий молиялаш;

КП — Кредит портфели.

Бунда инвестициявий кредит (лизинг) берилган санасидан қатъи назар, узоқ муддатли инвестициявий молиялаш суммаси ва кредит портфели суммаси ҳисобот даври ойининг охиригача қабул қилинади.

Олдиндан уч йилдан кам бўлмаган муддатга берилган инвестициявий кредит ёки лизинг бўйича хизматлар уч йиллик давр тугагунга қадар муддатидан илгари сўндирилган тақдирда, ушбу Низом мақсадлари учун мазкур кредит ёки лизинг бўйича хизматлар узоқ муддатли сифатида қаралади.

6. Ушбу Низомнинг 5-бандига асосан аниқланган юридик шахслардан олинadиган фойда солиғининг имтиёзли ставкаси Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 128-моддасига асосан ҳисоблаб чиқилган юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи бўйича солиқ солинадиган базага нисбатан қўлланилади.

7. Имтиёзларни қўллаш учун тижорат банклари давлат солиқ хизмати органларига ҳисобот йили якуни бўйича Юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи ҳамда ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи ҳисоб-китобларини тақдим қилиш билан бир вақтда ушбу Низомнинг 1-иловасига мувофиқ Кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улуши ҳисоб-китоби — маълумотномани тақдим қиладилар. Кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улуши ҳисоб-китоби — маълумотнома ушбу Низомнинг 1-бандига кўрсатилган имтиёздан фойдаланмайдиган тижорат банклари томонидан тақдим этилмайди.

8. Кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улушига қараб юридик шахслардан олинadиган фойда солиғининг табақалаштирилган ставкаларини ҳисоблаб чиқишнинг шартли мисоли ушбу Низомнинг 2-иловасида келтирилган.

3-боб. Якуний қоида

9. Солиқ имтиёзларининг тўғри қўлланиши устидан назорат давлат солиқ хизмати органлари томонидан амалга оширилади.

Тижорат банклари томонидан кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улушига қараб юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи бўйича солиқ имтиёзларини қўллаш тартиби тўғрисидаги Низомга
1-ИЛОВА

СТИР

Хужжат тури /

Солиқ даври:

Хужжат тури: 1-ҳисоб-китоб, 2-аниқлаштирувчи (каср орқали аниқлаштирув рақами)

Юридик шахснинг тўлиқ номи _____

**Кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялаш улуши
ҲИСОБ-КИТОБИ – МАЪЛУМОТНОМА**

Кўрсаткич номи	Сатр коди	Ҳисобот даври учун сумма (минг сўм)			
		1-чорак	ярим йиллик	9 ой	йил
I. Узоқ муддатли инвестициявий молиялаш, жами (020, 030 ва 040-сатрлар йиғиндиси), шу жумладан:	010				
уч йилдан кам бўлмаган муддатга берилган инвестиция кредитлари (брутто*) (14700 – 15500, 15701 нинг тегишли ҳисоб-варақлари, бундан 14900 мустасно)	020				
уч йилдан кам бўлмаган муддатга кўрсатилган лизинг хизматлари (брутто*) (15600, 15705 нинг тегишли ҳисоб-варақлари)	030				
банклар томонидан олинган ишлаб чиқариш корхоналари негизида ташкил этиладиган компаниялар активларига йўналтирилган маблағлар	040				
II. Кредит портфели, жами (060, 070 ва 080-сатрлар йиғиндиси), шу жумладан:	050				
берилган кредитлар суммаси (брутто*) (11900 – 15500, 15700 ҳисоб-варақлар)	060				
лизинг хизматлари (брутто*) (15600 нинг тегишли ҳисоб-варақлари)	070				
банклар томонидан олинган ишлаб чиқариш корхоналари негизида ташкил этиладиган компаниялар активларига йўналтирилган маблағлар	080				
III. Кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялаш улуши (фоизда) ((010-сатр / 050-сатр) x 100)	090				
IV. Юридик шахслардан олинadиган фойда солиғининг белгиланган ставкаси, фоиз	100				
V. Тузатилган солиқ ставкаси, фоиз	110				

* Брутто – ишончсиз қарзлар бўйича яратилган захираларни ҳисобга олмаган ҳолдаги кредит ёки лизинг суммаси.

лар тўғрисида»ги, «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги ҳамда «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб-китобларни амалга ошириш тартибини белгилайди.».

2. 11-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«11. Мижоз ҳисоб-китоб операцияларига доир барча масалалар бўйича унга хизмат кўрсатувчи банкка мурожаат қилади. Банк ва мижоз ўртасидаги низолар улар ўртасида тузилган банк ҳисобварағи шартномасига мувофиқ ҳал қилинади. Ўзаро келишувга эришилмаган тақдирда, масалалар суд орқали ҳал этилади.».

3. 20-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«20. Банк томонидан ҳисоб-китоб ҳужжатлари қуйидаги ҳолларда ижрога қабул қилинади:

юридик шахслардан – ҳисоб-китоб ҳужжатларидаги имзолар ва муҳр изи имзолар намуналари ва муҳр изи қўйилган варақчада кўрсатилган намунага мувофиқ (раҳбарлик вазифаларини ҳамда бухгалтерия ҳисоби ва молиявий бошқариш вазифаларини амалга оширадиган шахснинг) бўлганда (микрофирмалар учун бухгалтерия ҳисоби ва молиявий бошқариш вазифаларини амалга оширувчи шахснинг имзо намунасини тақдим этиш талаб этилмайди);

якка тартибдаги тадбиркорлик ва юридик шахс ташкил этмасдан туриб деҳқон хўжалиги фаолияти билан шуғулланувчи шахслардан – ҳисоб-китоб ҳужжатларидаги имзо ва муҳр изи имзолар намуналари ва муҳр изи қўйилган варақчада кўрсатилган намунага мувофиқ бўлган тақдирда, банк томонидан ижрога қабул қилинади.

Мижозларнинг имзолар намуналари ва муҳр изи қўйилган варақчасида думалоқ муҳр изи қўйилмаган бўлса, ҳисоб-китоб ҳужжатлари муҳр изисиз қабул қилинади.

Ҳисоб-китоб ҳужжатлари имзолар намуналари ва муҳр изи қўйилган варақчага имзо қўйган шахслар томонидан имзоланиши шарт. Ҳисоб-китоб ҳужжатларини факсимиле усулида нусха кўчириш воситаларидан фойдаланган ҳолда имзолаш тақиқланади.».

4. 30-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«30. Тўлов топшириқномалари билан товарлар (ишлар, хизматлар), солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар ҳамда қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа тўловлар бўйича ҳисоб-китоблар амалга оширилиши мумкин.

Хўжалик юритувчи субъектлар томонидан Ўзбекистон Республикасининг интерактив давлат хизматлари ягона портали ва Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг расмий

сайтида жойлашган солиқ тўловчиларнинг шахсий кабинети орқали электрон тўлов топшириқномаси билан бюджетга ва давлат мақсадли жамғармаларига солиқлар ҳамда бошқа мажбурий тўловлар амалга оширилиши мумкин.».

5. 44-банднинг биринчи хатбошиси «ташкилот муҳри билан» деган сўзлардан кейин «(муҳр мавжуд бўлган тақдирда)» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

6. 45-бандда:

«а» кичик банднинг иккинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Бунда тўлов талабномасининг биринчи ва иккинчи нусхалари – банкда қолдирилади. Тўлов талабномасининг учинчи нусхаси – у келиб тушгандан кейинги иш кунидан кечиктирмай (маблағларни тўловчи ёки унинг вакили белгиланган муддатда банкка ташриф буюрмаган ҳоллар бундан мустасно), банк томонидан ҳужжатни қабул қилиш санаси кўрсатилган ҳолда акцептлаш учун маблағларни тўловчи ёки унинг вакилига топширилади.»;

«б» кичик банднинг учинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«учинчи нусхаси – кейинги иш кунидан кечиктирмай (маблағларни тўловчи ёки унинг вакили белгиланган муддатда банкка ташриф буюрмаган ҳоллар бундан мустасно), банк томонидан қабул қилиш санаси кўрсатилган ҳолда акцептлаш учун маблағларни тўловчи ёки унинг вакилига топширилади.».

7. 49, 54 ва 71-бандлардаги «уч кун» деган сўзлар «уч иш куни» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

8. 51-банднинг иккинчи хатбошисидаги «ўн кун» деган сўзлар «ўн иш куни» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

9. 59-бандда:

«г» кичик банд қуйидаги мазмундаги учинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

«тижорат банкларига шартнома асосида депозитга қўйилган Ўзбекистон Республикасининг республика бюджети маблағлари ва улар бўйича ҳисобланган фоизлари ўз вақтида қайтарилмаган тақдирда, уларнинг исталган ҳисобварақларига;»;

учинчи хатбоши тўртинчи хатбоши деб ҳисоблансин.

10. 63-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«63. Инкассо топшириқномалари бўйича маблағларни ундириб олишни тўхтатиб қўйиш ёки чақириб олиш инкассо топшириқномасини тақдим этган орган томонидан ёки ундирувчининг аризасига кўра ёхуд суд қарорига мувофиқ амалга оширилади. Инкассо топшириқномаси суд қарорига асосан бекор қилиниши мумкин.».

Ушбу Ҳисоб-китоб – маълумотномада кўрсатилган маълумотларнинг тўлиқлиги ва ишончлилигини тасдиқлайман: Раҳбар СТИР Ф.И.О. Бош бухгалтер СТИР Ф.И.О. Сана (кун/ой/йил)	Давлат солиқ хизмати органи ходими томонидан тўлдирилади Ушбу Ҳисоб-китоб – маълумотнома варақда тақдим этилди. Тақдим этилган сана (кун/ой/йил) Ф.И.О. _____
---	--

Тижорат банклари томонидан кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улушига қараб юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи бўйича солиқ имтиёзларини қўллаш тартиби тўғрисидаги Низомга
2-ИЛОВА

Кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялашнинг улушига қараб юридик шахслардан олинadиган фойда солиғининг табақалаштирилган ставкаларини ҳисоблаб чиқишнинг ШАРТЛИ МИСОЛИ

Кўрсаткич номи	Сатр коди	Сумма, минг сўм
I. Узоқ муддатли инвестициявий молиялаш, жами (020, 030 ва 040-сатрлар йиғиндиси), шу жумладан:	010	29 000
уч йилдан кам бўлмаган муддатга берилган инвестиция кредитлари (брутто*) (14700 – 15500, 15701 нинг тегишли ҳисобварақлари, бундан 14900 мустасно)	020	6 000
уч йилдан кам бўлмаган муддатга кўрсатилган лизинг хизматлари (брутто*) (15600, 15705 нинг тегишли ҳисобварақлари)	030	8 000
банклар томонидан олинган ишлаб чиқариш корхоналари негизда ташкил этиладиган компаниялар активларига йўналтирилган маблағлар	040	15 000
II. Кредит портфели, жами (060, 070 ва 080-сатрлар йиғиндиси), шу жумладан:	050	81 000
берилган кредитлар суммаси (брутто*) (11900 – 15500, 15700 ҳисобварақлар)	060	55 000
лизинг хизматлари (брутто*) (15600 нинг тегишли ҳисобварақлари)	070	11 000
банклар томонидан олинган ишлаб чиқариш корхоналари негизда ташкил этиладиган компаниялар активларига йўналтирилган маблағлар	080	15 000
III. Кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялаш улуши (фоизда) ((010-сатр / 050-сатр) x 100)	090	35,8
IV. Юридик шахслардан олинadиган фойда солиғининг белгиланган ставкаси, фоиз	100	15
V. Тузатилган солиқ ставкаси, фоиз	110	12

- Кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялаш улуши:
35 дан 40 фоизгача бўлганда – ставка белгиланган ставканинг 80 фоизини ташкил этади;
40 дан 50 фоизгача бўлганда – ставка белгиланган ставканинг 75 фоизини ташкил этади;
50 фоиздан юқори бўлганда – ставка белгиланган ставканинг 70 фоизини ташкил этади.
- Юридик шахслардан олинadиган фойда солиғининг амалдаги ставкасида 15 фоиз ва кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялаш улуши шароитида тузатилган солиқ ставкаси 12 фоизни (15 x 80 фоиз) ташкил этади.

* Брутто – ишончсиз қарзлар бўйича яратилган захираларни ҳисобга олмаган ҳолдаги кредит ёки лизинг суммаси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ
Қ А Р О Р И

Қишлоқ хўжалиги корхоналарининг давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган пахта ва ғалла етиштириш харажатларини тижорат банклари томонидан кредитлаш тартиби тўғрисидаги Низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида
2015 йил 29 сентябрь куни 1675-3-сон билан
давлат рўйхатидан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги ва «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 24 апрелдаги ПФ-4720-сон «Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармониға мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки Бошқаруви **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки Бошқарувининг

2007 йил 13 мартдаги 30, 288-В-сон қарори (рўйхат рақами 1675, 2007 йил 14 апрель) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 й., 16-сон, 168-модда) билан тасдиқланган Қишлоқ хўжалиги корхоналарининг давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган пахта ва ғалла етиштириш харажатларини тижорат банклари томонидан кредитлаш тартиби тўғрисидаги Низомға иловаға мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучға киради.

Ўзбекистон Республикаси
Молия вазири
 Тошкент ш.,
 2015 йил 28 сентябрь,
 86-сон

Р. АЗИМОВ

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки раиси
 Тошкент ш.,
 2015 йил 28 сентябрь,
 288-В-3-сон

Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Ўзбекистон Республикаси
 Молия вазирлиги ва
 Марказий банки Бошқарувининг
 2015 йил 28 сентябрдаги
 86, 288-В-3-сонли қарорига
 ИЛОВА

Қишлоқ хўжалиги корхоналарининг давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган пахта ва ғалла етиштириш харажатларини тижорат банклари томонидан кредитлаш тартиби тўғрисидаги Низомға киритилаётган ўзгартиришлар

1. 5-бандда:

бешинчи хатбошидаги «Ўзкимёсаноат» давлат акциядорлик компанияси» деган сўзлар «Ўзкимёсаноат» акциядорлик жамияти» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

ўн биринчи хатбошидаги «фермер хўжа-

ликлари уюшмаларини» деган сўзлар «Фермерлар кенгашларини» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2. 8-банднинг иккинчи хатбошиси қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Бу кредитлар бўйича имтиёзли фоиз ставка-

си галла ҳосилини етиштириш харажатлари учун йиллик 5 фоиз, пахта ҳосилини етиштириш харажатлари учун йиллик 3 фоиз миқдорида белгила-
ниб, уларнинг 2 фоизи банк маржасини ташкил этади.».

3. 14-бандда:

«б» кичик банддаги «ДАК» деган қисқартма «АЖ» деган қисқартма билан алмаштирилсин;

«г» кичик банддаги «Ўзкимёсаноат» давлат ак-
циядорлик компанияси» деган сўзлар «Ўзкимёса-

ноат» акциядорлик жамияти» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

4. 16-банднинг биринчи хатбошисидаги «Фер-
мер хўжаликлари уюшмасининг вакиллиги» деган
сўзлар «Ўзбекистон Фермерлари кенгаши вакил-
лиги» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

5. Мазкур ўзгартиришлар Ўзбекистон Рес-
публикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирли-
ги ва Ўзбекистон Фермерлари кенгаши билан
келишилган.

Ўзбекистон Республикаси
Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири
2015 йил 28 сентябрь

Ш. ТЕШАЕВ

Ўзбекистон Фермерлари кенгаши раиси
2015 йил 28 сентябрь

С. ТУРДИЕВ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ Қ А Р О Р И

Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тўғрисидаги Низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида
2015 йил 8 октябрь куни 2465-З-сон билан
давлат рўйхатидан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Рес-
публикасининг Марказий банки тўғрисида»ги ва
2015 йил 20 августдаги ЎРҚ-391-сон «Ўзбекистон
Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ху-
сусий мулкни, тадбиркорлик субъектларини
ишончли ҳимоя қилишни янада кучайтиришга,
уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқлар-
ни бартараф этишга қаратилган ўзгартиш ва
қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонунларига
мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий бан-
ки Бошқаруви **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки раиси
Тошкент ш.,
2015 йил 5 сентябрь,
24/6-сон

Ф. МУЛЛАЖОНОВ

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки
Бошқарувининг 2013 йил 26 апрелдаги 9/1-сонли
қарори (рўйхат рақами 2465, 2013 йил 3 июнь)
(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари
тўплами, 2013 й., 23-сон, 309-модда) билан тас-
диқланган Ўзбекистон Республикасида нақд
пулсиз ҳисоб-китоблар тўғрисидаги Низомга
иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар
киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан
эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Бошқарувининг
2015 йил 5 сентябрдаги
24/6-сонли қарорига
ИЛОВА

Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тўғрисидаги Низомга киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар

1. Муқаддима қуйидаги таҳрирда баён
этилсин:

«Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг

Фуқаролик кодекси, «Ўзбекистон Республикаси-
нинг Марказий банки тўғрисида»ги, «Банклар ва
банк фаолияти тўғрисида»ги, «Электрон тўлов-

JAHON TENDENSIYALARI

Технологиясиз маркетинг келажагини тасаввур қилиб бўлмайди

Тан олиш керак, маркетинг кейинги йилларда бутунлай ўзгарган. Бўлажак маркетинглоглар ҳам digital-маркетингнинг имкониятларидан самарали фойдаланиш учун техник билим ва кўникмалари ҳамда ижодий салоҳиятини яхшилаш ҳақида жиддий бош қотирмаса бўлмайди.

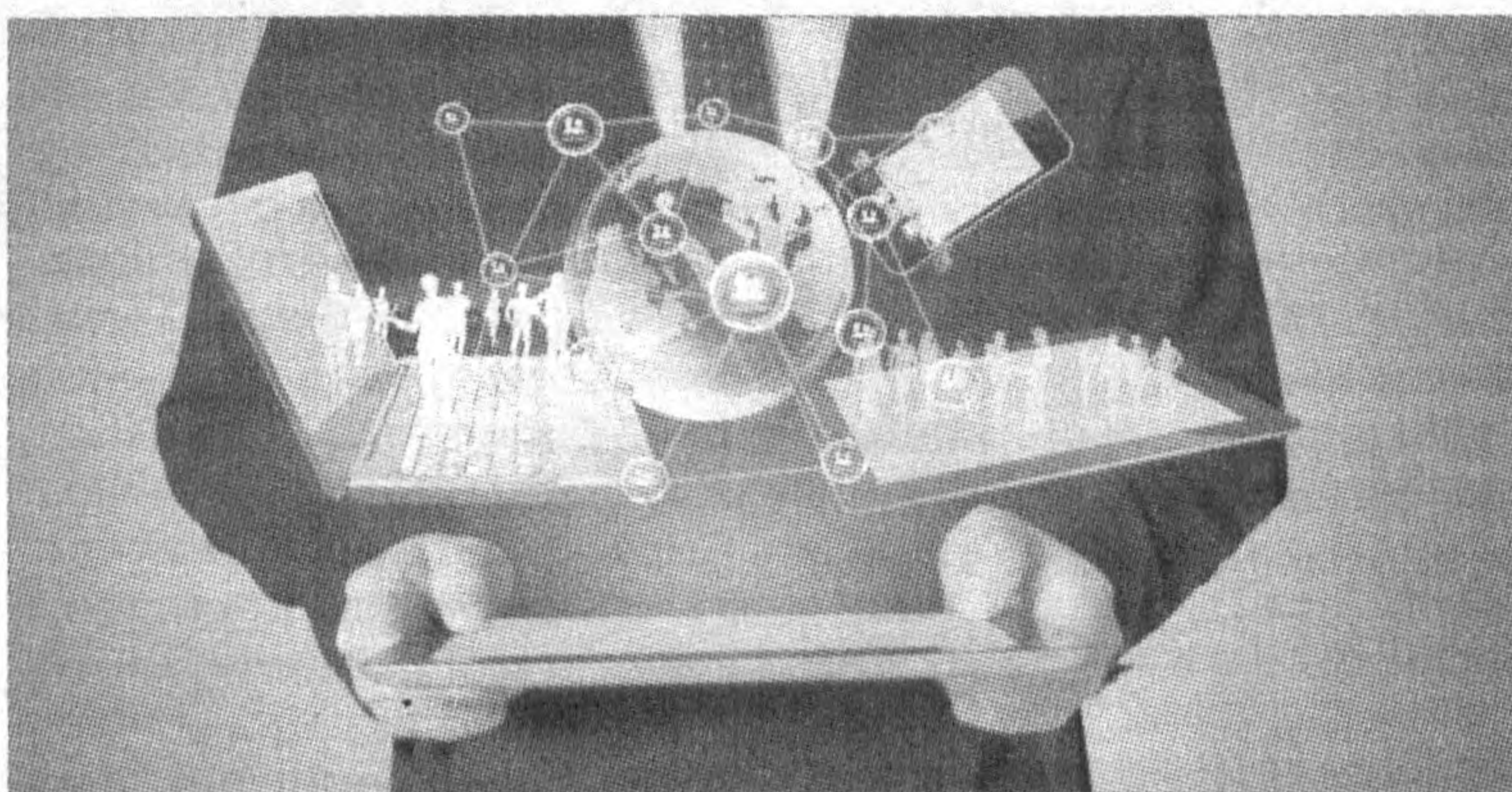
Mondo агентлиги томонидан ўтказилган тадқиқотдан қилинган хулосага кўра, техника асрида анъанавий маркетинг услублари қутилган натижани бермайди. Энделикда юқори технология ва креативсиз иш битмайди.

«Бўлажак рақамли маркетинг» номи билан юритилган тадқиқот Fortune 500 рўйхатидан ўрин эгаллаган, рақамли маркетинг соҳасида фаолият юритаётган муассасаларнинг 200 дан ортиқ мутахассислари орасида сўровнома тарзида ўтказилган. Mondoning мақсади технология маркетинглоглар фаолиятида қай даражада муҳим аҳамиятга эгаллигини аниқлашдан иборат бўлди.

Сўров иштирокчиларининг 72 фоизи қайд этишича, маркетингда анъанавий услублардан фойдаланиш етарли эмас. 98 фоиз респондентларнинг фикрича, компанияда маркетинглогларнинг нуфузи аввалгидек бўлмайди.

– Янги техника асри маркетинг бўлими мутахассисларидан узоқни кўра билиш, янгидан-янги эҳтиёж ва талабларга нисбатан ҳозиржавоб бўлиш ҳамда зарурат туғилганда билим, малакага эга бошқа мутахассисларни жалб қила олиш хусусияти талаб этилади, – дейди Mondoning рақамли маркетинг стратегияси бўйича вице-президенти Лора МакГэррити.

Фойдаланувчиларнинг қамрови кенглиги «digital-маркетинг» асрида янгидан-янги

услугларни излаб топиш заруратини туғдирмоқда.

Аниқланишича, «digital-маркетинг» бўлимлари кўпайиб бормоқда ва сўровнома иштирокчиларининг 80 фоизидан ортиғи келгуси 12-18 ой давомида маркетингга ажратиладиган маблағ миқдорини оширишни маълум қилган. Эҳтимол, бу муддат давомида «digital» ва «SMM» соҳасида фаолият юритувчи мутахассисларга нисбатан эҳтиёж ортади, шунингдек, контент шакллантирувчи ва маълумотлар таҳлилини юритувчи мутахассисларга бўлган талаб ҳам ошиши кутилмоқда.

2016 йилга бориб, «digital-маркетинг» соҳасига янги кириб келган мутахассисларнинг ярми техник жihatдан мукамал билимга эга бўлиши тахмин қилинмоқда.

Шунингдек, тадқиқот натижаларига кўра, яқин 3-5 йил оралиғида маркетинг бўлиmlарида штат асосида ишловчилар билан тенгма-тенг жамоатчилик асосида фаолият юритувчи ходимлар меҳнат қилади. Фрилансерларни ишга жалб қилишдан асосий

мақсад зарурат туғилганда ноёб истеъдод соҳиблари билан алоқа ўрнатиш, ишлаш имкониятидан фойдаланишдир.

Mondo агентлиги аниқлашича, маркетинг бўйича директорларнинг бош мақсади имкон қадар кўпроқ мижозни жалб этиш бўлиб, мобиль-маркетинг ва видео ёрдамида бунга эришиш бирмунча осон. Бироқ, ажабланарлиси, сўров натижаси яқин келажақда email-маркетингнинг улуши бироз қисқаришини кўрсатди.

Гарчи сўровнома иштирокчиларининг тўртдан уч қисми маркетинг компания ривожига муҳим аҳамиятга эга тармоқ эканлигини тан олса-да, айтиш пайтда уларнинг фикрича, компаниялардаги маркетинг ва бошқа бўлимларнинг фаолиятини янада такомиллаштириш ҳамда жипслаштириш зарур.

Тадқиқот ҳисоботида келтирилишича, мижозлар билан ўзаро алоқани мустаҳкамлашга интилаётган истикболли компаниялар технология ва ижодни бирлаштиришга интиломоқда ва бундайлар муваффақият қозонади.

Статистика: Windows 10 нинг фойдаланувчилари 100 миллионга етди

Microsoft компанияси ўзига тегишли Windows 10 операцион тизимининг 2017 йилга қадар 1 млрд. қурилмага ўрнатилишини мақсад қилган. Яқинда компания ушбу мақсадининг муҳим қисмига эришга олди. Бугунги кунда Windows 10 100 млн. дан ортиқ компьютерга ўрнатиш ва унинг улуши кундан-кунга ортиб бормоқда.

Таъкидлаш жоиз, Microsoftнинг ўзи ҳозирча бу борада расмий баёнот бермаган. Бироқ Windows 10 нинг 75 млн. дан ортиқ нусхаси мавжудлиги аниқланган. Шу билан бирга, Windows 10 фойдаланувчиларининг сафи ҳақиқатдан ҳам кенгаймоқда ва тез орада дунё бўйича янги ОТ асосида ишловчан компьютерларнинг сони 1 млн. тага етиши мумкин.

Қиёслаш учун айтиш мумкин, Windows 10 фойдаланувчиларининг 60 кундаги улуши Windows 8 га нисбатан ортган. Компаниялар раҳбариятининг айтишича, Windows 8 ишга туширилганидан 3 ойдан сўнг ундан атиги 40 млн. та компьютер фойдаланган.

Windows 10 нинг машҳурлиги ортишининг сабаби ундан аввалги қонуний операцион

тизимдан фойдаланаётганлар янги талқинни бепоул ўрнатиш имкониятига эгаллиги билан боғлиқ. Айтиш пайтда бундай имконият 2016 йил 29 июлгача амал қилиши барчага маълум қилинмоқда.

Ушбу муддат ичида компания ўз олдиға қўйган мақсади, яъни 1 млрд. фойдаланувчига эга бўлиши қутилмоқда. Бу билан у шу пайтга қадар биринчи рақамли операцион тизим саналаётган Windows 7 нинг улушини камайтирмоқчи.

2020 йилда ушбу муаммо ўз чўққисига етади, яъни Windows 7 расман айнан ўша пайтга қадар қўллаб-қувватланади. «Windows XP эффекти»нинг олдини олиш учун компания Windows 7 эгаларининг янги операцион тизимдан фойдаланишига эришиши лозим.

Рангини ўзгартирувчи гаджетларни тайёрлашда кальмар териси ёрдам беради

Кийими ёки гаджетлари рангидан кўнгли тўлмаётганларга ҳозир дўконда дидига мосроқ тушадиган нарсани танлашни маслаҳат бериш мумкин, холос.

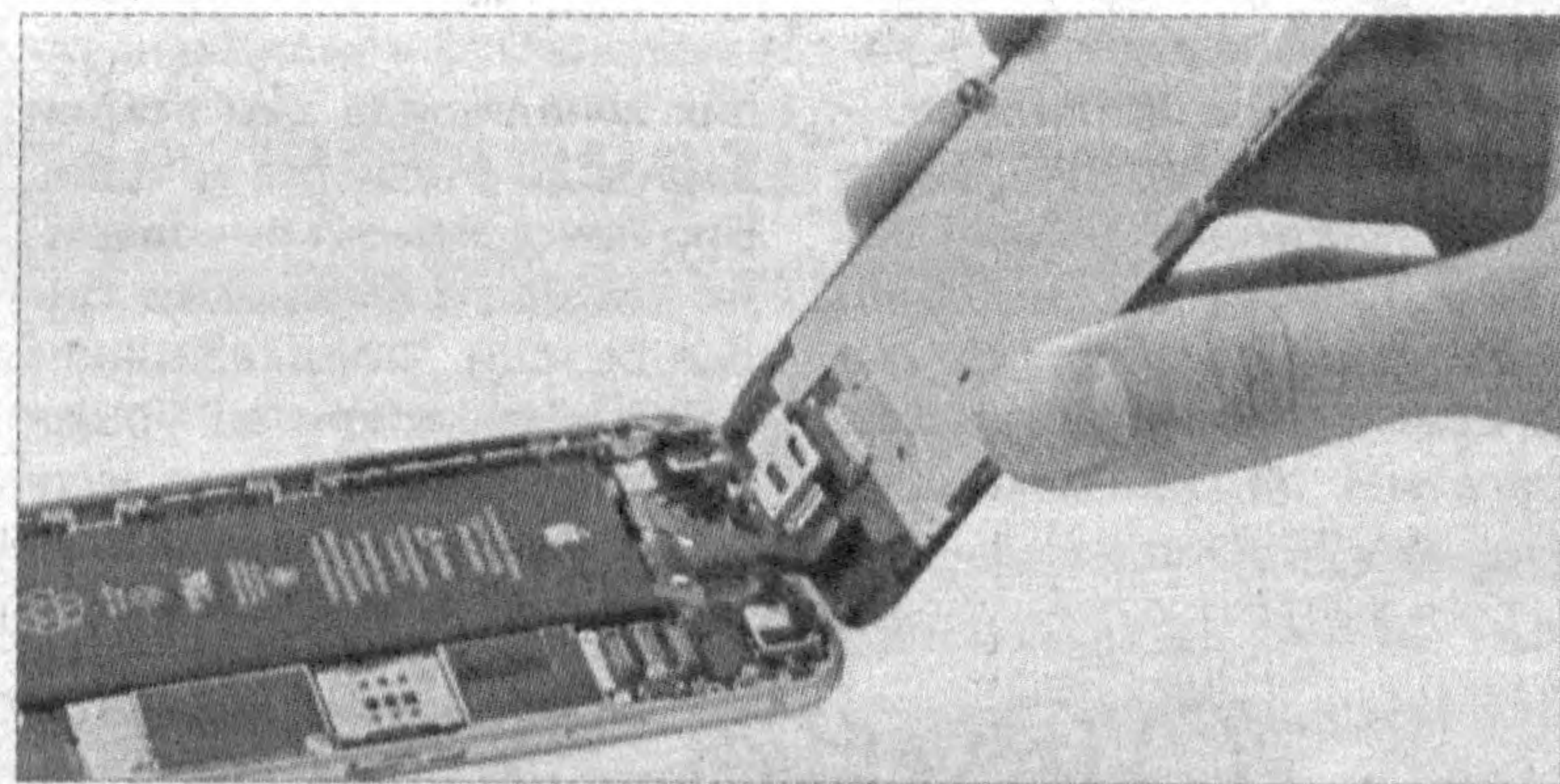
Кейинчалик кийим ёки мавжуд электр жиҳозлари рангини хоҳишга кўра ўзгартириш имкони бўлиши эҳтимол. Агар Санта-Барбарадаги Калифорния университети олимлари кальмар терисининг қизиқарли хоссаларига асосланган голяридан бирини амалга ошира олсалар, шундай қилиш мумкин бўлади.

Эҳтимол, Калифорния кўрфазида яшовчи Doryteuthis opalescens кальмарлари энг ёрқин бош-оёқли моллюскалар сирасига кирмасалар ҳам, ёруғлик билан манипуляция қилишдек ғаройиб қобилиятга эгадирлар. Бош-оёқлилар оиласидаги бошқа каракатицалар, саккизоёқлар ва кальмарларда мавжуд яшириниш қобилиятидан ташқари ушбу кальмарлар ўз рангларини турфа хил усулда ўзгартира оладилар.

Профессор Дэниел Морзенинг сўнгги тадқиқоти маълумотларига кўра, кальмарларнинг ўз рангини ўзгартириш қобилияти оқсил кетма-кетлигини бошқара олиши билан боғлиқ, бу муайян ёруғлик тасвирларини яратиш имконини беради.

Морзе махсус хужайралар, моллюскалар терисида мавжуд иридоцитлар ҳаракати механизмини тавсифлашга эришди. Агар олимлар унинг ёрдамида сунъий тузилмаларда оқсил кетма-кетлигини тиклай олсалар, бу исталган пайтда уларнинг рангини ўзгартириш имконини беради.

Морзе кальмарлар жуда ёрқин ранглари – худди Моне расмларидагидек акс эттира олишларини қайд этди. Келгусида уларнинг хоссаларидан яшириниш учун ҳам, ёрқин кийим ёки смартфон корпуси ранги билан атрофдагиларнинг эътиборини жалб этиш учун ҳам фойдаланиш мумкин бўлади.

iPhone бир ҳафта зарядланмасдан ишлаши учун аккумулятор яратилди

Британиядаги Intelligent Energy фирмаси iPhone 6 бир ҳафта давомида зарядланмасдан ишлашига имкон берувчи аккумуляторни ишлаб чиқишга эришганини маълум қилди. The Telegraph шундай деб ёзади.

Бунда компаниянинг тасдиқлашича, қувватлантирувчи янги элементлардан фойдаланиш учун гаджет ҳажми ёки шаклини ўзгартириш талаб этилмайди. Оддий аппаратлардан ягона косметик фарқи – сув бугланиши учун орқа тарафида вентилицион тешикларнинг мавжудлигида.

Нашр муҳбири Лафбородаги компания қароргоҳида янги аккумуляторли iPhone прототипини кўришга муваффақ бўлди. Конструктив жihatдан наушниклар уландиган уяга ўхшаш тирқиш орқали қувватлантириш элементида газсимон водороднинг ўрни тўлдирилади.

Тижорат мақсадида компания бўлғуси смартфонлар-

нинг пастки қисмига ўрнатиладиган ва бир ҳафта зарядланмасдан ишлаш учун водородли кукуннинг етарли ҳажмига эга бўлган бир марталик картриж ишлаб чиқмоқда.

Intelligent Energy ҳозирги пайтда элементларнинг бозор баҳосини ҳисоблаётганини маълум қилди.

Intelligent Energy Apple билан яқиндан ҳамкорлик қилмоқда, деб ҳисобламоқдалар. Бироқ компаниянинг бош ижрочи директори Генри Винанд бу миш-мишларни изоҳлашдан бош тортди. Айтиш пайтда у шу вақтгача бундай тавсифларга эга жиҳозни ҳеч ким ишлаб чиқмаганлиги маълумлигини қайд этди.

XABARLAR, VOQEALAR

Галерея: миниатюрада табиий ранглар жилоси

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки Тасвирий санъат галереясида Ўзбекистон Бадий академияси академиги, Ўзбекистон халқ устаси Ниёзали Холматовнинг «Барҳаёт чашма» номли шахсий кўргазмаси очилди.

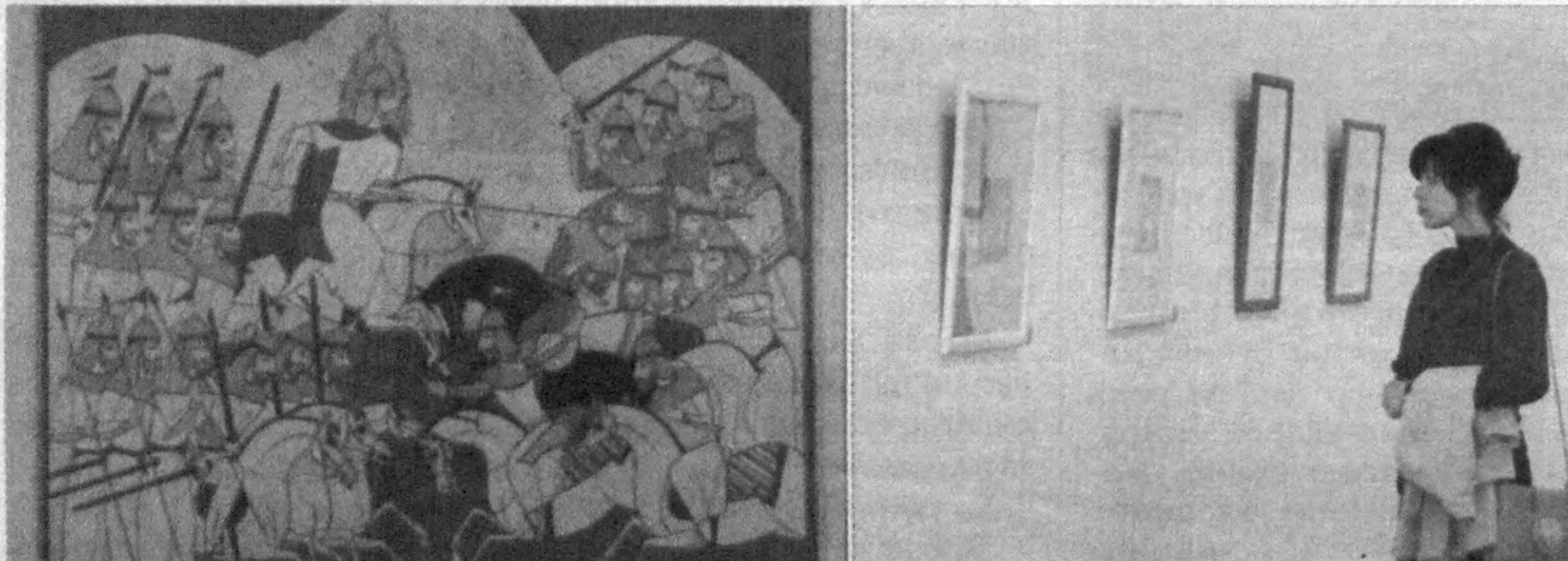
Маълумки, бугунги кунда миниатюра санъатининг ривожланишига улкан ҳисса қўшган рассомлар қаторида рассом Ниёзали Холматов номи алоҳида тилга олинади. У миниатюра санъатида маҳобатли рангтасвир ва заргарлик ишларни бирдек маҳорат билан амалга оширади.

қилиб яратади. Ижодида кўпроқ тарихга мурожаат қилади, асарлари ҳам ранг-тасвир, ҳам мазмун жиҳатидан бир-бирини такрорламайди. Объектлари тасвирида табиий ранглар жилोलаниб, эркинлик уфуриб туради.

Миниатюрачи рассом Н.Холматов 1999 йилдан буён Камолитдин Бехзод номида-

миниатюра туркумларини яратди. Рассомнинг ижодий фаолияти юксак қадр топиб, 1997 йилда Ўзбекистон Бадий академияси академиги, 2000 йилда эса, Ўзбекистон халқ устаси унвонлари билан тақдирланди.

Мазкур «Барҳаёт чашма» кўргазмасида рассомнинг сўнгги йилларда яратган

– Миниатюра санъати математикага асосланиб, унинг ҳар бир ўлчами асар моҳиятини очишда муҳим ўрин тутати, – дейди Камолитдин Бехзод номидаги миллий рассомлик ва дизайн институти талабаси Саида Жалилова. – Устозимиз Ниёзали Холматов ушбу йўналишда доимий равишда илмий изланишлар олиб бораётганлиги туфайли ўз асарларини жанр талабларига мос тарзда мукамал

ги миллий рассомлик ва дизайн институти талабаларга миллий рассомчилик ва халқ амалий санъати йўналишида сабоқ бериб келади.

Н.Холматов миллий амалий санъатнинг хунармандчилиги йўналишида ҳам етарли даражада ютуқларга эришди. Бир нечта жамоат биноларини маҳобатли асарлар билан беади. Фирдавсийнинг «Шоҳнома» асари ва бошқа қатор бадий асарлар учун

80 га яқин ижодий ишлари ўрин олган бўлиб, унда тарихий мавзуларга бағишланган туркум ишлари намоиш этилмоқда. Шунингдек, кўргазма экспозициясидан Фирдавсийнинг «Шоҳнома» асари ишланган туркум расмлар ҳамда Камолитдин Бехзод асарларидан нусхалар ҳам ўрин олган.

Кўргазма жорий йилнинг 15 ноябригача давом этади.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

● 21 октябрь – Ўзбек тилига давлат тили мақоми берилган кун

Маънавиятимиз кўзгуси

Ўзбек тилига давлат тили мақоми берилгани самарасида Ўзбекистон Республикасининг қонунилари, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг бошқа ҳужжатлари давлат тилида қабул қилинмоқда.

Мамлакатимиздаги давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларида, барча корхона ва ташкилотларда расмий иш юритиш, ҳисоб-китоб, статистика ва молия ҳужжатларига доир ишлар давлат тилида олиб борилмоқда. Муассасалар, ташкилотлар ва жамоат бирлашмалари муҳрлари, тамгалари, иш қоғозлари давлат тилида юритилмоқда.

Ўзбек тилига давлат тили мақомининг берилиши мамлакатимизда яшовчи бошқа миллат ва элатларнинг ўз она тилини қўллашга монелик қилмаслиги, фуқаролар миллатлараро муомала тилини ўз хоҳишларига кўра танлаш ҳуқуқига эгалиги «Давлат тили ҳақида»ги Қонунда белгилаб қўйилган. Бир юз ўттиздан ортиқ миллат ва элат вакиллари ягона аҳил оиладек истиқомат қилаётган юртимизда давлат тилини ўрганиш учун барча фуқароларга шарт-шароит яратилган ҳамда бошқа миллат ва элатларнинг тилларига иззат-ҳурмат билан муносабатда бўлиш таъминланмоқда.

Ушбу жиҳатлар Республика Байналмилал маданият маркази фаолиятида ҳам ўзининг яққол ифодасини топмоқда. Ҳар йили ўзбек тили, китобхонлик, адабиёт байрамлари, нотиклик маҳорати

бўйича ижодий танловлар юқори савияда ташкил этилаётгани турли миллат ва элат вакилларида иборат ёшлар онгу шуурида она тилимизга ҳурмат-эҳтиром уйғотибгина қолмай, уларни шу табарруқ заминни, тинч-осойишта, ёруғ ва фаровон ҳаётимизни қадрлашга, юрт тақдир учун дахлдорлик туйғуси билан яшашга ундамоқда.

– Шу муқаддас заминда яшаб, касб-корли, оилали, фарзандли бўлдим, – дейди Ўзбекистон корейс маданият марказлари ассоциацияси вакили Сеня Син. – Ўзбек халқининг бағрикенглиги, меҳнатсевар, тинчликпарварлиги, ҳалоллик, тўғрилиқ, оқибатни қадрлаши унинг маънавияти кўзгуси бўлмиш тилида яққол намоён бўлади.

Дарҳақиқат, ўзбек тилининг имкониятлари кенг. Уни янада бойитиш ва такомиллаштиришга доир кўплаб илмий изланишлар, лойиҳалар олиб борилмоқда, турли соҳаларга оид лўғатлар, илмий рисоалар мунтазам нашр этилмоқда.

Буларнинг бари мамлакатимизда она тилимизни эъзозлаш, уни янада раванқ топтириш йўлидаги эзгу саъй-ҳаракатларнинг амалдаги ифодасидир.

ЎЗА материали асосида.

Обуна-2016

Газетанинг обуна индекслари

Юридик шахслар учун: Жисмоний шахслар учун:
ўзбек тилида – 102 ўзбек тилида – 377
рус тилида – 104 рус тилида – 378

Мурожаат учун телефонлар: 0 (371) 234-58-43,
0 (371) 234-43-18, (+99897) 130-33-73

Янгиликларнинг
энг муносиблари Сиз учун
турли рукнларда.

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ХАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

Акмал НАЗАРОВ

Нашр учун масъул

Анвар АСРОРОВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

Газета «Moliya yangiliklari
agentligi» МЧЖнинг
компьютер базасида
саҳифаланди

АХБОРОТ КҮМАГИ

ЎЗА, «Туркистон-пресс» НАО

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100084, Тошкент ш.,

Ғ. Мавлонов кўчаси,

1а-уй, 3-қават.

e-mail: info@banknews.uz

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун
234-43-18

телефони орқали мурожаат қилинг.

Юридик шахслар учун нашр индекси – 102.

Жисмоний шахслар учун нашр индекси – 377.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиги билан «Банк ахборотномаси»да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилади.

Қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган.

Газета ҳафтанинг пайшанба куни чоп этилади.

Буюртма № 111

Адади: 6097 нусха.

Нархи шартнома асосида.

Газета АЗ ҳажмда, 4 шартли босма табокда чоп этилди.

Босишга рухсат этилди: 21.10.2015 й., 9.00.